

Piarista füzetek
18.

DIONISIO CUEVA GONZÁLEZ

Boldog Celestina Donati
Az elhagyott gyermekek anyja

Dionisio Cueva González

Boldog Celestina Donati

Piarista füzetek 18.

Sorozatszerkesztő

TŐZSÉR ENDRE SP

1. A piarista karizma ma
2. Világiak a piarista rendben [iskolában]
3. A Piarista Testvériség (PIT)
4. Gyakorlati útmutató a provinciái káptalanhoz
5. A piarista szolgálat:
A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában
6. Kalazancius és konstitúciója
7. Kalazanci Szent József – A piarista rend alapítója
8. Piarista hivatásgondozási direktórium
9. A piaristák folyamatos képzésének direktóriuma
10. Kalazanci Szent József lelkiisége és pedagógiája
11. Gyakorlati útmutató a helyi káptalanhoz
12. A piarista rend története
13. A szerzetes és a világi piarista identitásának tisztázása
14. Krisztusba öltözöttek
15. Világi piaristák
16. Káptalani direktórium és útmutató
17. A 46. egyetemes káptalan dokumentumai

Dionisio Cueva González

Boldog Celestina Donati

Az elhagyott gyermekek anyja

*Celestina anyának és a piarista nővéreknek,
csodálattal és hálával.*

Piarista Rend Magyar Tartománya
Budapest
2012

A FORDÍTÁS ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ KIADÁS:

Dionisio Cueva González:

Celestina Donati – Madre de la niñez abandonada,

Instituto Calasanz de Ciencias de la Educación, Madrid, 2008.

FORDÍTOTTA:

Posztós Ildikó Piroska

A FORDÍTÁST AZ EREDETIVEL EGYBEVETETTE,

KIEGÉSZÍTETTE ÉS JEGYZETEKKEK ELLÁTTA:

Ruppert József piarista

© Dionisio Cueva González, 2008

© Publicaciones ICCE, 2008

© Piarista Rend Magyar Tartománya, 2012

© Hungarian Translation: Posztós Ildikó Piroska, 2012

Tartalom

<i>Előszó (Ruppert József)</i>	7
1. Boldog gyermekkor	9
2. A megszentelt élet felé	20
3. A szegény leányok tanítónője	26
4. Celestina Donati, az alapító	32
5. Élet és halál	40
6. Új feladatok és pápai jóváhagyás	51
7. Milyen volt Celestina anyja?	61
8. Végző találkozás Krisztussal	79
9. A boldoggá avatási eljárás	86
10. A piarista nővérek hivatása	97

Előszó

2008 márciusának utolsó vasárnapján délután zsúfolásig megtelt a firenzei dóm. A belépő látogatóknak feltűnhetett, hogy bár nem ifjúsági szentmisére gyülekeztek a hívők, mégis nagyon sok kisgyermek volt jelen. A szemlélő azt azonban már nem tudhatta, hogy ezek legtöbbször olyan kis árva, akik talán nem is ismerték édesanyjukat és édesapjukat, vagy valamiért elkerültek a családi házból, mert szüleik különféle okok miatt nem tudtak gondoskodni róluk.

Celestina anya (1848–1925)

De mégis akadt egy nagy család, amely befogadta őket, és nemcsak ruházásukról és táplálásukról gondoskodott, hanem igaz szeretettel otthont is teremtett nekik, megadva mindazt, amit a szülői ház hiánya elvett volna tőlük. Ez a közösség a *piarista nővérek közössége*, amelynek tagjai szerte Olaszországban és a világ számos országban keresik és befogadják ezeket a rászoruló gyermekeket, és keresztény életvitellel: „hitre, tudásra, szép életre, jóra” nevelik őket.

A piarista nővérek közösségét Celestina Donati nővér alapította, az ő boldoggá avatását ünnepelték ezen a napon a firenzei dómban. XVI. Benedek pápa megbízottja ünnepélyesen kihirdette a szentanya nevében, hogy ezentúl az alapító anyát boldogként tiszteli a Római Katolikus Egyház.

A szertartás után a piarista nővérek és kis védencek, továbbá a piarista atyák és a sok-sok jelenlévő jótevő meghatottan és szívükben örömmel tértek haza. Tudták, hogy az alapító anya, Boldog Celestina Donati továbbra is segíteni fogja a mennyből megkezdett művét: az árva, elhagyott, szükségét szenvedő gyermekek megmentéséért és keresztény neveléséért.

Dionisio Cueva spanyol piarista atya kis könyve Boldog Celestina Donati anya életével, a piarista nővérek rendjének megalapításával és a szerzetesközösség rövid történetével szeretné megismertetni az olvasót.

„Isten azoknak a szívébe költözik, akik megnyitják szívüket rászoruló testvéreiknek” – írta egyik levelében Celestina anyja. Ebben a szellemben élt a most boldoggá avatott nővér, és ebben a szellemben dolgoznak a piarista nővérek. Adná Isten, hogy példájukra ebben az igaz szeretet után vágyó világban egyre többen nyitnák meg szívüket...

Róma, 2012. március 18-án,
Celestina nővér emléknapján

Ruppert József
piarista

1. Boldog gyermekkor

Marradi, a szülőfalu

A 19. században *Marradi* egy kedves, kis település volt Firenze és Faenza között félúton. A Lamone folyó partján termékeny talajra épült, és kiváló borairól volt nevezetes. Talán még most is csak ezekről lenne híres, ha nem született volna ott egy szent.

Marradi, Celestina anya szülőfaluja

Marradiban élt és dolgozott Francesco Donati, a polgári perek és büntetőeljárások bírása és tanára. Firenzében született, erős hite és szakmai tekintélye miatt köztisztületnek örvendett. Costanza Civininivel kötött házasságot, aki Montaléból, a toscanai Pistoia provinciából származott. Szelíd természetű, egyszerű, szerény asszony volt, aki családjának és a jótékonykodásnak élt. Házasságukból öt gyermek született, akik közül kettőt – Enricót és Pietrót – még gyermekkorukban elragadott a halál. Így hát történetünk kezdetéig hárman maradtak: két fiú, Corso és Alfredo, valamint a húguk, Gemma.

1848. október 26-án nagy volt a család öröme, amikor megérkezett a család legkisebbike. Nem vesztegették az időt: már másnap elvitték a Szent Lőrinc-plébániára, ahol a keresztségben öt nevet is kapott: Maria, Anna, Antonia, Gaetana és Diamante. Nem kevés név. Otthon persze már csak az első két nevén – Maria és Anna – szólították, a barátok pedig még ezt a két nevet is összevonták, és Mariannának nevezték. Telnek-múlnak az évek, és több mint harminc is elszalad, amikor egy örömteli napon Celestinának fogják majd hívni. De erről majd később.

Három évet töltött Marradiban. Azt mondják, Marianna szőke hajú és kékszemű kislány volt, kedves és önzetlen, ugyanakkor nagyon érzékeny, könnyen elsírta magát. A Donati-házban élt Francesco úr egyik leánytestvére is, Beppa néni, egy hirtelen természetű, energikus asszony, aki nehezen viselte a panaszt és a könnyeket. Vállalkozó szellemű és gyakorlatias nő volt, kis unokahúga pityergése pedig sokszor felbosszantotta. Egy napon aztán Francesco úr ezeket a prófétai szavakat intézte hozzá: „Ki tudja, talán épp az lesz a hivatása, hogy megvigasztalja azokat, akik sírnak, hiszen ő már olyan sokat sírt!”

A család költözik

A Donati család igazi vándoréletet élt, ám mindig Toscana határain belül maradtak. 1851-ben Francesco Donati bírót az arezzói provinciában található *Cortonába* rendelték. Ez az áthelyezés valódi társadalmi és kulturális felemelkedést jelentett számukra, hiszen Cortona sokkal inkább városias jellegű volt, mint Marradi. Gyönyörű reneszánsz stílusú székesegyháza van, és jeles szülöttekkel dicsekedhet, mint például Luca Signorelli festő vagy Cortonai Szent Margit, a vezeklő ferences szent, de működött ott piarista iskola¹ is, amely Sebastiano

¹ A Kalazanci Szent József által szegények nevelésére és oktatására alapított férfi szerzetesrend ingyenes iskolája.

Zucchetti püspöknek, a pisai piarista iskola volt diákjának köszönhetően 1706 óta nevelte az ifjúságot.

Cortonába érkezvén Corso és Alfredo beiratkoztak a piarista iskola retorikai kurzusára, ahol nagy szerencséjükre olyan kiváló tanárnál tanulhattak, mint Benedetto Pincetti piarista atya. Érdemes lesz megjegyeznünk ezt a nevet, mert Pincetti atya rövidesen kapcsolatba kerül a Donati családdal, majd pedig tartományfőnökként² felügyeli a toscanai piarista iskolákat.

Marianna a „Le Poverelle”-kolostorban, a ferences rendi Marciano atyánál végezte első szentgyónását, majd 1855. február 18-án Feliciano Barbacci püspök bérmálta meg.³

Édesapja áthelyezései miatt újabb utazások következtek. Ősszel *Sienában*, Szent Katalin városában tartózkodtak. Corso és Alfredo itt beiratkoztak az egyetemre, amelynek rektora a piarista Tommaso Pendola atya volt. Marianna nem felejtette el soha többé ennek a városnak a nevét és székesegyházának szépségét. Néhány év elteltével majd látni fogjuk ezt.

Siena után a pisai provinciában lévő *Volterra* következett. Ismét közvetlen kapcsolatba kerültek a piaristákkal, akiknek itt is volt iskolájuk, tíz rendtaggal és mintegy kétszázharminc diákkal. Valószínűleg itt hallotta először, hogy ebben az iskolában tanult és nevelkedett 1803 és 1809 között a fiatal Giovanni Maria Mastai-Ferretti gróf, aki 1846. június 16. óta IX. Pius néven vezette a katolikus egyház tevékenységét.⁴

² Egy szerzetesrend földrajzi területi egységének (provincia, rendtartomány) szerzetes előljárója.

³ Történetünk idejében csak a megyéspüspök végezte a bérmálás szentségének kiszolgáltatását, így – főleg nagyobb területű egyházmegyék esetében – csak ritkán jutott el egy-egy városba. Ilyenkor, a mai kor gyakorlatával ellentétben, még olyanokat is megbérmált, akik még nem voltak elsőáldozók. Így történhetett, hogy Marianna hét éves korában bérmálkozott, de csak tizenhárom évesen volt elsőáldozó.

⁴ Boldog Celestina Donati a következő pápák szolgálata alatt élt és dolgozott: IX. Pius (1846–1878), XIII. Leó (1878–1903), X. Pius (1903–1914), XV. Benedek (1914–1922), XI. Pius (1922–1939).

A sienai és volterrai tartózkodás nem tartott sokáig. 1861 elején a családot már a sienai provinciában található *Montepulcianóban* találjuk. Marianna lassacskán felcseperedett. Alig tizenhárom évesen, 1861. október 7-én, rózsafüzér királynéja ünnepén járult először szentáldozáshoz a Szent Bernát-kolostor templomában. A szentáldozás igen meghatotta, sokat küszködött könnyeivel. Beleszeretett Jézusba, és neki akarta szentelni egész életét. Sok év elteltével Crocifissa Lipka nővér megvallotta Celestina anyának, hogy noviciátusának⁵ kezdetén szíve csöndjében már előre kimondta a szerzetesi fogadalmakat. Celestina anya, hasonló bizalommal, ezt válaszolta neki: „*Leányom, én pedig elsőáldozásom napján tettem fogadalmat magamban, hogy megőrzöm tisztaságomat az Úr Jézusnak.*”

Két sokatmondó történet

Munkája révén Francesco Donati 1865-re már komoly érdeemeket szerzett. Két fia befejezte jogi tanulmányait. A család véglegesen letelepedett *Firenzében*: a Gallo utca 53. szám alatt laktak. Évekkel később, 1888-ban majd egy tágasabb épületbe költöznek, a via Faenzára.

Marianna betöltötte tizenhetedik életévét. Okos, dolgos lány lett, aki elkísérte édesanyját, amikor az betegeket látogatott, és a házimunkában is segédkezett. Mindenki a ház angyalát látta benne.

A betegeknel tett látogatásaival kapcsolatosan Pierina Feliziani nővér a boldoggá avatási meghallgatás alkalmával elmesélt egy olyan történetet, amely egyrészt Marianna irgalmas jóságát, mély alázatosságát, ugyanakkor finom humorát is bizonyítja. Íme Pierina nővér története:

„Egy napon, amikor még nem volt szerzetes, a kórházban tett szokásos látogatása alkalmával egy beteg nő azt kérte tőle, hogy

⁵ A noviciátus a szerzetesjelöltek (novíciák) fogadalomtétel előtti próbaideje.

imádkozzék érte. Amikor Marianna ismét meglátogatta ezt a beteget, az asszony megkérdezte tőle: »Imádkoztál értem?« A válasz igen volt. Akkor a beteg kérlelni kezdte: »Kérlek, ne imádkozz tovább értem, mert amióta imádkozol, rosszabbul érzem magam, és nem akarok még meghalni.»

Ezt az epizódot akkor szokta elmesélni, amikor valaki az ő imáira kívánta bízni magát, és azért mesélte el, hogy eltüntesse a többiekben a személyére irányuló megbecsülést.”

Valószínűleg nem sokkal Firenzébe érkezésük után csatlakozott a Fájdalmas Szűzanya Társulatához és Szent Ferenc harmadik rendjéhez⁶. Fiatalos ruhája alatt már barna színű, a ferencesek viselete szerint fehér zsinórral összefogott szerzetesi ruhát hordott. Barátnője, Giuliana Alberi azt mesélte, hogy egy alkalommal ket-tejük családja együtt töltötte a napot egy vidéki házban. Amikor eljött az este, úgy alakult, hogy Giulianának és Mariannának egy szobában kellett aludniuk. Amikor Giuliana meglátta barátnőjét ferences atyának öltözve, meglepetten így kiáltott: „Hát ez meg mi? Egy szerzetesbaráttal kell együtt töltenem az éjszakát?” Történetéhez Giuliana ezt tette még hozzá: „Ő azonban elnevette magát, és egyáltalán nem botránkozott meg a tréfán.”

Zini atya Firenzéje

Marianna életében ez időben a legfontosabb esemény – a későbbiekre nézve is – a *Celestino Zini* piarista atyával való lelki találkozás volt. Ez a piarista szerzetes tehetségéről, kiemelkedő vezetői képességeiről volt ismert, valamint arról, hogy milyen bölcsen irányítja a lelkeket a gyóntatószékben.

1825. december 16-án született Firenzében. 1840-ben belépett a piarista rendbe. Kiváló tanárai voltak. Isten borotva-éles elmével és csodálatos emlékezőtehetséggel áldotta meg.

⁶ Ez olyan társulás, amelynek tagjai a világban a ferences rend szellemében, annak felsőbb irányítása alatt apostoli életet élnek és a keresztény tökéletességre törekcsenek.

Tanulmányait mindig kitűnő eredménnyel végezte. Grammatikát, matematikát, történelmet és filozófiát tanított a sienai, urbinói, castiglionei, majd a firenzei piarista iskolában. Képes volt a nevelés apostoli munkáját a betegek és szegények iránti irgalmas törődéssel egyesíteni. Annak érdekében, hogy biztosíthassa és bővíthesse a kalazanciusi életeszményt a katolikus laikusok, főként a tanítók és tanítónők körében, megalapította a *tiszteletreméltó piarista harmadrendet*⁷. Mély teológiai és kánonjogi ismereteivel kiérdemelte, hogy a Firenzéhez közeli fiesolei egyházmegyében teológiai szakértővé nevezzék ki. A piarista renden belül a San Giovannino piarista közösség házfőnöke, a firenzei piarista iskola igazgatója, a szerzetesnövendékek oktatója és nevelője volt, 1874 és 1889 között pedig tizenöt nehéz éven át a toscanai rendtartomány főnökeként tevékenykedett.

A firenzei dóm (1890 körül)

1867-ben egy reggelen Gemma, Marianna testvére szokás szerint elment szentgyónását elvégezni a Szent Lőrinc-tempomba, de gyóntatóját nem találta ott. Átment a szomszédos

⁷ Azon világiak szervezett közössége volt, akik a piarista rend munkáját segítették.

San Giovannino-templomba, mely a piaristákhoz tartozott. Ott végezte el szentgyónását egy piarista atyánál, akitől igen bölcs tanácsokat kapott. Azzal a hírrel tért haza, hogy egy szentnél gyónt, s arra biztatta édesanyját és nővérét, hogy menjenek el, s annál az atyánál végezzék el ők is szentgyónásukat. Így is tettek, és természetesen őket is magával ragadta a „szent” gyóntató, akit Celestino Zininek hívtak. Zini atyáról szólva Giancarlo Setti író nem

Zini atya, a nevelő

meri ugyan a szent jelzöt használni, de kijelenti, hogy „valóban kivételes férfiú volt, a szerzetesi és papi élet példaképe”. Hozzáteszi még, hogy „Marianna életében a Zini atyával való találkozás adta meg a döntő lökést egy végleges és fontos döntéshez”.

Marianna köszönetet mondott Istennek. Rátalált végre a számára kijelölt útra, és ezen az úton meglegelte azt a lelkivezetőt, akire lelke legmélyén szüksége volt. Nyugtalan volt a szíve. Tökéletességre vágyott, és arra, hogy belépjen valamilyen szerzetesrendbe. Keresése azonban eddig hiábavalónak bizonyult. Most pedig ezt a feladatot rábízta Zini atyára. Nem is csalódott. Zini atya is hamarosan nagy kegyelemnek tartotta, hogy Marianna lelkivezetője lehet. Nagy türelemmel és sok imával sikerült lelki gyermekében kialakítani azt a készséget, hogy nagylelkűen válaszoljon Isten hívó szavára.

Ennek első következménye az lett, hogy Marianna szeptember 22-én belépett az éppen Zini atya által irányított Fájdalmas Szűzanya Leányainak Kegyes Társaságába, amelynek sajátos célja a Szentséges Szűz fájdalmairól való elmélkedés és a haldoklókért való imádkozás volt. Ez az élmény mélyen meghatározta

Marianna lelkeségét. Ettől kezdve erősödött benne a mi Urunk szenvedése és a Szűz Mária fájdalmai iránti odaadó áhítat.

Zini atya hamarosan szoros baráti viszonyba került a Donati családdal. Costanza asszony és Gemma lánya is nála végezte szentgyónását. Gyakori látogatásai alkalmával beszélt Kalazanci Szent Józsefről⁸ és a piarista rend⁹ tiszteletreméltó tagjairól. Az egész család arra vágyott, hogy beléphessen a harmadik rendbe, ami nemsokára meg is történt. Francesco úr pedig soha nem ment úgy a bíróságra, hogy előzőleg ne vett volna részt szentmisén. Corso és Alfredo már jól kereső, elismert ügyvédek voltak. Főként Corso, aki XIII. Leó pápa érdemkeresztjét is elnyerte. Marianna vezetésével az egész család naponta elimádkozta a rózsafüzért; ő maga pedig egy a házukban felállított és Zini atya által 1879. június 20-án megáldott kis oltár előtt mondta el imáit.

⁸ 1557-ben született a spanyolországi Peralta de la Sal nevű kis faluban, tanulmányainak elvégzése után a papi hivatást választotta. Pappá szentelése után kilenc évvel Rómába utazott egyházmegyéje ügyeit intézni és saját egyházi karrierjét megalapozni. Itt megismerte a szegény gyermekek elhagyatottságát, neveletlenségét és műveletlenségét. Megérlelődött benne az a felismerés, hogy ezeknek és a hozzájuk hasonlóknak gondviselőjévé kell lennie. Számukra ingyenes iskolát nyitott a Tiberis folyó mellett a város egyik legszegényebb negyedében. Ez volt a keresztény Európa első ingyenes népiskolája. Itt a hit alapelemeire tanította a gyermekeket, de írásra, olvasásra és számtanra is, hogy a tudással kenyeret adjon a kezükbe. Az „istenfélelem és a tudomány” (*pietas et litterae*) alkotta nevelési programjának alapjait. Intézménye fennmaradásának biztosítására megalapította a *piarista rendet*. Rómában halt meg 1648. augusztus 25-én. Halálos ágyán is élt benne a hit, hogy rendje és álma nem hal meg vele együtt. És valóban, 1767-ben szentté avatták, 1948-ban pedig XII. Pius pápa „a keresztény népiskolák égi pártfogójává” nyilvánította.

⁹ A piarista rend tagjai – a *piaristák* – ma már nem csak Európában működnek, hanem más földrészekben is nyitottak iskolákat és nevelik a rendalapító szellemében az ifjúságot. Még a rendalapító életében iskolákat nyitottak Közép-Európában, később Spanyolországban. Jelenleg Afrikában, Észak- és Dél-Amerikában, Japánban, Indiában és a Fülöp-szigeteken is vannak iskoláik. Az ezekben az iskolákban folyó oktatás és nevelés meghatározó az ifjúság szellemének és erkölceinek alakításában, a kultúra terjesztésében és a hazafiasság ápolásában.

Az első kudarc

Zini atya iránymutatásának köszönhetően Mariannában megszilárdult a megszentelt életre vonatkozó vágy. Eddig ez szívébe zárt hétpecsétes titok volt, amelyről csak Isten és ő maga tudott. Jól ismerte szüleit, és fel tudta mérni a nehézségeket. Egy alkalommal mégis erőt vett magán, és megvallotta a titkot édesanyjának, akit ez a hír mélyen elszomorított. De aztán Marianna mégis felbátorodott, és egy családi összejövetelen nyíltan megvallotta azt a vágyát, hogy csatlakozzék egy szerzetesi közösséghez. A mindig megfontolt Francesco úr felemelte hangját, és kereken kijelentette, hogy szó sem lehet róla. De hát mit akar ez a leány? Hát nem lehetne jó keresztény anélkül, hogy apácának állna? Hiszen így is gyakorolhatja a szegények iránti irgalmasságot! Imádkozhat, amikor csak akar! Kiváló lelkivezetője van. Francesco úr nemleges válasza mögött valójában egy sokkal mélyebb ok rejlett: túlságosan nagyra értékelte lányát, önzően szerette, mindig és csakis magának akarta megtartani.

1878 októberében azonban Marianna már betöltötte harmincadik életévét. Várhatott volna-e még tovább? Édesapja, mivel jó keresztény volt, szintén nem élhetett nyugodt lelkiismerettel úgy, hogy lánya boldogsága előtt a kaput bezárta. Erőt vett magán, és elment gyóntatójukhoz, Zini atyához, hogy megbeszélje vele a dolgot, és felfedje előtte aggodalmát. A gyóntató válasza őszinte volt, de kemény: „Ha ön nem engedi, hogy lánya Isten akaratát kövesse, akkor én nem adhatok önnek feloldozást.”

Lehorgasztott fővel tért haza, beszélt a lányával, és most első alkalommal igent mondott.

Némi keresés után megtalálták Marianna számára a valombrosai apácák Santa Verdinaról elnevezett monostorát. A lány azzal a céllal lépett be oda, hogy elkezdődjék életének az az új időszaka, amikor teljes szívvel válaszol a szerzetesi életre való meghívásra, arra, hogy azok között a szent életű nővérek között maga is szentté váljék. Így töltött el itt először egy,

majd nyolc, végül tizenöt napot. De két hét elteltével megértette, hogy ez az életforma sajnos nem felel meg az ő egyéniségének és elképzeléseinek.

Hazatért hát, de tovább táplálta magában a vágyat, hogy Istennek szentelje magát. A családban pedig immár mindenki elfogadta ezt, helyesebben: Corso bátyja kivételével mindenki. A megértésnek ez a hiánya vezette Mariannát arra, hogy megírja bátyjának élete egyik legőszintébb és legkomolyabb levelét.

Kedves Corso!

A legtisztább és legmélyebb boldogság vezérel, amikor arra kérélek, örvendezz velem együtt azon kivételes kegyelemnek, amelyben az Úr részesített azáltal, hogy meghívott a szerzetesi életre.

Sok-sok éve ég bennem ez a vágy, amelyet mindig titkoltam az esetleges gondoktól való félelmemben. Egyedül anyának árultam el, de őt ez – sajnálatos módon – elszomorította. Én azonban bízom Istenben, aki a tőlünk kért áldozatvállalás nagyságának mértékében ajándékoz meg bennünket erővel. Papa és Alfredo megígérték, hogy nem ellenkeznek majd; vagy azért, hogy a betegségekől megóvjanak, vagy azért, hogy ne szálljanak szembe Isten akaratával. Csak ebből az okból kérem tőled, hogy te se gördíts elem akadályokat.

Ne gondold, Corso, hogy komolytalanul, érett megfontolás nélkül írom neked ezt a levelet. Nem, hosszasan gondolkodtam, és szenvedtem is, és csak amikor világosan megértettem, hogy ez az Úr akarata – és ennek következtében emberi gondolatok és félelmek túlértékelése nem jöhet szóba –, csak akkor hoztam nyilvánosságra elhivatottságomat.

Miután kötelességemet teljesítettem, elhallgatok, mert az Úr Lelke arra tanít, hogy ne ellenkezzünk. Teljes mértékben Isten kezébe helyezem magam, és kérem őt, hogy mindenkire bocsássa áldását, azokra is, akik az áhított boldogságot meg akarják tagadni tőlem, mivel Isten eszközeiként tekintek rájuk. Isten számomra akkor is kedves, ha a fájdalom kelyhét kínálja nekem, és

akkor is, ha felemel isteni szívéhez, amely az emberfeletti öröm kiapadhatatlan forrása.

Isten veled, kedves Corso!

Szeresd mindig Istent, akihez mindig imádkozni fogok földi és örök boldogságodért!

Marianna

Miután elolvasta ezt a levelet, az értelemvezérelt, szenttelen Corso is megenyhült. És ettől kezdve testvére hivatását minden erejével támogatta és védte.

Ezután Marianna számára a várakozás időszaka kezdődött. Lelkivezetője iránymutatásával több évet töltött azzal, hogy a Kalazanci Szent József életével, karizmájával és lelkeségével kapcsolatos ismereteit elmélyítse.

Kalazanci Szent József (1557–1648)

2. A megszentelt élet felé

Fogadalomtétel

Egy kudarc még nem jelent törést. Majd elérkezik Isten ideje. Ezalatt Marianna, bár kolostoron kívül, igyekezett tovább élni Úrnak szentelt életét. Engedélyt kért Zini atyától, hogy egyéni fogadalmat tehessen a piarista rendben. Az atya igent mondott, így Marianna 1879. május 19-én fogadalmat tett a következőkre:

*„Mindig engedelmeskedik Zini atyának,
megőrzi tisztaságát,
szegénységben él majd,
nem követ el szándékosan bocsánatos bűnt,
lelke mélyén szüntelenül imádja Jézust,
mindig mindenben alkalmazkodik Isten akaratahoz,
és mindig azt cselekszi,
ami az ő szentséges szívének leginkább kedves,
s állandó és mélységes alázattal éli életét.”*

A fogadalom szövege és tartalma teljesen újszerű volt, de világos elköteleződést jelentett. És nem csupán szavak maradtak: Marianna ezután híven teljesíti majd mindazt, amit megígért. Ráadásul ekkor nevet is változtatott, és ezután *Jézusról nevezett Celestina Maddalena* lesz a neve. Később még bekövetkezik néhány változtatás, de a *Celestina* név mindig megmarad. Most már könyvünkben sem hívjuk a továbbiakban Mariannának, hanem Celestinának.

Zini atya kedvesen és szeretettel építgette tovább művét, a lehető legfigyelmesebben és leghívebben dolgozva azon, hogy „szeretett kis palántája, a Jézusról nevezett Celestina Maddalena növekedjék” Isten szeretetében és lelke tökéletesítésében.

1879. június 24-én a szentmise alatt Celestina megújította Istennek tett felajánlását, kiegészítve fogadalmát ezzel a további részlettel:

„Mindig megnyugvással és meglelégedéssel belenyugszik az áldott Isten akaratába, és szeretettel fogadja Jézus kezéből a fájdalmakat is.”

Celestina papírdarabra írt fogadalmát egy feszületbe helyezték, amely mindig Zini atyánál volt, így Celestina, Isten előtt már szerzetesként, otthonában maradván is teljes mértékben élhette megszentelt életet.

Egy másik papírdarabkára felírta fogadalomújításának formuláját. Mindössze két sorocskában képes volt misztikus emelkedettségét és mélységét kifejezni:

„Felajánlom teljes lényemet áldozatul e szent oltáron mennybéli hitvesemnek, Jézusnak eucharisztikus áldozatként, áldozati szentostyaként.”

Eucharisztia (illusztráció)

1880. december 28-án egy egyszerű, de megható szertartás keretében, amelyet a Donati-házban tartottak, Zini atya átnyújtotta Celestinának a piarista ruhát¹⁰. A következő évben, 1881. március 25-én pedig Celestina szerzetesi fogadalmat tett.¹¹ Ez az öröm és a remény napja volt számára. A fogadalomtételt követően érkezett a nagy ajándék: Zini atya, Celestina kívánságának eleget téve, átadta neki a szerzetesi szabályzatot, a regulákat¹², amelyet ő maga állított össze kilencvenkét pontban, éppen annyiban, ahány évet az akkori elképzelés szerint a piarista rend alapítója, Kalazanci Szent József élt.

Édesanyja halála

Celestina már harminchat éves. Csendesesen érik benne a szerzetesi hivatás. Imádkozik, végzi kórházi és hitoktatói szolgálatát, megtanítja az első betűket szegény gyermekek egy kis csoportjának, segítséget nyújt a rászorulóknak.

Otthon pedig gyermeki szeretettel gondoskodik édesanyjáról. Costanza asszony beteg, nagyon beteg, a paralízis teljes mértékben megbénította. Állandó segítséget igényel éjjel és nappal. Ezt a gondoskodást pedig csakis lányai biztosíthatják számára. Nehéz, könnyekkel és vigasztalással teli hónapok voltak ezek. 1881. június 16-án hunyt el, úrnapiján, az Úr testének és vérének ünnepén.

¹⁰ Fekete színű reverenda fekete övvel (*cingulum*).

¹¹ A szerzetesi szabályzatban előírt ideig tartó próbaidő letelte után az előjárók engedélyével a szerzetesjelölt meghatározott időre (egy vagy pár évre) szóló ún. *egyszerű szerzetesi fogadalmat* tesz szegénységre, tisztaságra és engedelmességre. Ezt a fogadalmát lejárta után megújíthatja. Bizonyos, a szerzetesrend előírásai szerinti idő elteltével egész életre szóló *örök*, vagy más néven *ünnepélyes szerzetesi fogadalmat* tesz.

¹² Egy (a 16. század után alapított) szerzetesrend alapszabályzatának (konsztitúcióinak) gyakorlati megvalósítását segítő és jogi vonatkozásait tartalmazó irata.

A Donati-házban a nappal éjszakává vált. Édesanyjának halála miatt Celestina olyan erős fájdalmat érzett, hogy az fizikai értelemben is megviselte, és volt néhány pillanat, amikor ő is szeretett volna meghalni, hogy édesanyjával együtt lehessen, mert úgy tűnt számára, hogy ő hívja. Zini atya keze azonban ebből a mélységes szakadékból is kiemelte őt; azonnal megfogalmazta az elhunyt legszebb dicséretét:

„Costanza Civinini gyengéd és állandó gondoskodásával szentlélyé tette családját, szelíd modorával és őszinte hitével, bölcs tanácsaival, megzavarhatatlan nyugalomával boldogságot teremtett férje és gyermekei számára.”

A gyermekek azonban tovább sírtak. Sírtak és imádkoztak. Anyjuk elvesztése nagy űrt hagyott maga után, és a magány a ház minden szegletében tapinthatóvá vált. Zini atya ezt tanácsolta írásban: „Ne sírjatok! Mostantól, amikor a Mindenszentek litániáját mondjátok, adjátok hozzá e nevekhez édesanyátok nevét is!”

Vigasz és útmutatás

Mindössze négy nappal édesanya halála után Zini atya hosszú, gyakorlatias és megható levelet írt Celestinának. Íme a teljes levél fordítása, két rövid, ismétléseket tartalmazó bekezdés kivételével. Érdeemes megismernünk, mert kiviláglik belőle kettőjük lelki kapcsolata.

Krisztusban szeretett leányom!

A Szentséges Jézushoz imádkozva és fájdalmadra gondolva, mely engem mindenhová követ, a szívem azt mondja, hogy szeretett édesanyád, habár végső órája igen megindított téged, még nem akarja, hogy kövesd őt a nyugalom helyére. Szavadat adtad Jézusnak és Kalazanci Szent Józsefnek, és ha ezt nem tartod meg, édesanyád, aki oly nagyon szeretett és szeret téged, nem

látna örömmel maga mellett. Sok-sok árva kislány társaságában szeretne majd várni téged, azokkal, akiket Jézus irgalmából te szeretted és neveltél, ugyanazzal a szeretettel, amellyel édesanyád szeretett téged.

Szeresd édesanyádat, mert miközben fájdalmas kiáltásoddal őt szólítod és keresed, saját kiáltásodban meghallod annak a szónak visszhangját, amellyel oly sok elhagyott kislány hív téged. Jézus ezért engedte meg, hogy kétségbeesett árvaként itt maradj, nem azért, mert rosszat akar számodra, édesanyád vagy a családotod számára [...], hanem azért, hogy megérthesd azoknak a szegény leánykáknak a helyzetét, akiknek téged szán édesanyának, és azért, hogy szíved még nagyobb irgalommal lobogjon irántuk.

Fékezd hát, leányom, fékezd fájdalmad hevét, ha nem akarsz édesanyádnak bánatot okozni. [...]

Ahogy édesanyád szeretetével és erényeivel édes vigaszra lett benned, neked is meg kell ezt találnod egy árva kislányban, vagy még inkább, mindegyikükben. Ha mindegyikük a te kislányoddá válhat, nagy szeretettel szólíthatod őket utolsó órádon, és ők mindnyájan együtt növelhetik szeretett édesanyád boldogságát és dicsőségét.

Hálát adok Jézusnak, mert jogos fájdalmad enyhülése után megengedte, hogy rátaláljak sok olyan dologra, amelyek által vigaszt és tanácsot adhatok.

Rátaláltam a jobbá válás vágyára, rátaláltam a szeretet érzékenyebb formájára édesapád és Alfredo irányában.

Édesapádat szívemből apámnak fogom tekinteni, ahogy vigaszt nyújtott annak idején, hogy ilyen csodálatos édesanya mellett láthattalak, ami szinte feledtette velem a sajátom elvesztésének fájdalmát.

Megteszek mindent, hogy támogassam azokat a jó törekvéseket, amelyeket szívedben e fájdalom kalapácsa kovácsol, amellyel Jézus sújt le, nem azért, hogy szétdarabolja azt, hanem azért, hogy átalakítsa és a sajátjához hasonlóvá tegye.

Mennyire is kell szeretnünk Jézust, mennyire kell törekednünk arra, hogy e nagy próbatétel segítségével szentekké válhassunk! Meglátjuk majd, hogy ami most oly súlyosnak tűnik, az lesz egyike azoknak az okoknak, hogy szüntelenül ezt kiálthassuk: Milyen jószágos is szeretett Jézusunk!

Isten veled, Isten veled, leányom! Teljes szívemből megáldalak téged és szeretteidet.

Firenze, 1881. június 20.

Jézusban szegény atyád:

Celestino, piarista

3. A szegény leányok tanítónője

Tanítónői oklevél

Változásra volt szükség. Anélkül, hogy fájdalomról elfeledkezett volna, Celestina még több órát töltött és még nagyobb buzgósággal a társadalom szélén élő kislányokkal. Hivatása folyamatosan erősödött. Zini atya pedig, a tanítók tanítója, azt akarta, hogy Celestina is tanító legyen, mint ő, és elsősorban, mint Kalazanci Szent József.

Celestina jó kulturális háttérrel, a nevelési gyakorlatban pedig már komoly tapasztalattal rendelkezett, de nem részesült még rendszeres tanulmányi, illetve alapfokú didaktikai képzésben. Ezért – mélyen ismervén saját hivatását – most, hogy anyja meghalt, nem vesztegethette tovább az időt. Zini atya arra kérte, hogy nevelői képzését tegye teljessé azzal, hogy tanítói oklevelet szerez. Celestina pedig jó szívvel szánta rá magát arra, hogy visszatérjen a könyvekhez, és az általános iskolai tanítók vizsgájára felkészüljön. Szívós akarattal, melyet az erős motiváció is segített, még az eredeti javaslatnál is tovább jutott.

Korabeli iskolapad

Előkészületének utolsó fázisát Enrichetta Giusteschi tanárnő irányítása alatt végezte. A tanárnő szigorú, ugyanakkor megértő volt; az ő tollából kaphatjuk a leghívebb tanúvallo-mást arról, hogy miről is szóltak azok a dolgoz hónapok. Érde-mes elolvasni Celestináról írt jellemzését:

A legelső órától kezdve megértettem, hogy ez a lány más, mint a többi. Finom kulturáltság jellemezte, amelyet az elvégzett ta-nulmányok során az olvasmányaiból és utazásai alkalmával szerzett. Intelligens, gyors felfogású lány volt, aki érdeklődés-sel követte az óráimat.

Egy fogalmazás megírása nem okozott számára problémát: jó helyesírással, választékosan, elegáns formában és gyöngybetűk-kel írt; jobban szerette az irodalmi és a pszichológiai jellegű ér-veléseket, mint a fantáziát igénylő témákat, noha ezeket is szé-pen kifejtette.

Vasakaratóval sikerült minden nehézségen felülemelkednie; minden érvelést annak mélységében kívánt megismerni; nem elégedett meg felszínes magyarázatokkal, és folyamatosan kér-déseket tett fel, egészen addig, amíg egyértelmű és teljes magya-rázatot nem kapott.

Szenvedélyesen szerette a történelmet; a matematika és a termé-szettudományok már nehezebben mentek neki, azokat viszont sokkal nagyobb szorgalommal tanulta bármelyik másik lánynál. „Az a célom – mondta nekem –, hogy győzzek.”

Könnyen és gyorsan ki tudta fejezni magát, éles megfigyelőké-pességű, józan ítélőképességgel rendelkező lány volt.

Alig néhány óra elég volt, hogy teljesen értsük egymást. Eltűnt a tanár és a diáklány közti különbség; barátnőkké váltunk, aki-ket a szoros kapcsolat azután egész életükre összekötött. Csa-ládjának bensőséges világába lépve jó testvéremmé vált. Kedves, szerető, szerény; képtelen a rosszra, és másokról sem tételezett fel soha rosszat; igyekezett mindig kicsinyíteni a vétket, amikor nem tudott mást tenni, mint felismerni azt.

A fiatal Celestina

Ilyen volt hát Celestina: intelligens, kemény akaratú, szerény, megértő, mindezekfelett pedig nagylelkű és szerető szívű nő. Ha egyetemre jár, biztosan valamilyen bölcsészpályát választott volna.

1887. július 26-án megszerezte az általános iskola felső osztályaiban való tanításhoz szükséges tanítói oklevelet. Diplomája megmaradt az utókornak, pecséttel és a hivatalos aláírásokkal. Egy kissé feljebb a tantárgyak sorakoznak egy táblázatban, és mellettük az érdemjegyek (Olaszországban tízes skála szerint osztályoznak, a legjobb érdemjegy a tízes): olasz fogalmazás: 9; pedagógia: 7; szépírás: 8; rajz: 7; jogok és kötelességek: 8; olasz nyelv és irodalom: 8; pedagógia: 8; olasz történelem és politikai földrajz: 7; számtan, könyvvitel és geometria: 7; természettudományok és alkalmazásai: 7; ének: 9; háztartási munkák: 8.

Vizsgáit sikerrel letette, és az iskolák tartományi tanácsának engedélyét, valamint az elvégzett tantárgyokról kiállított igazolást látva, melyet az 1884-es törvény értelmében a tanfelügyelő adott át neki, Celestina Donati immár rendelkezett a szükséges végzettséggel ahhoz, hogy bürokratikus akadékoskodások nélkül nevelhesse a szegény leányokat, és hogy művébe belekezdjen, szorosán Kalazancius nyomaiban járva.

Nagy lépés előre

Az idő gyorsan repült, és egyre nagyobb lett Celestina nyugtalansága. Most már elengedhetetlenül szükséges volt egyetlen csapással szétvágni annak a kötélnek a csomóját, amely még mindig erősen odakötözte a csónakot a kikötő cövekjéhez. 1888. január 6-a, vízkereszt ünnepe volt. Celestina részt vett a szentmisén, elmélkedett, majd határozott léptekkel indult haza. Francesco úr nyugodtan kávézgatott otthon. Celestina megcsókolta, és bizalmasan a következőket mond-

ta neki: „Papa, én már tizenkilenc éve szeretnék szerzetes lenni. Most eljött az idő: követem hivatásomat.” Apja pedig nyugodtan válaszolta:

„Kövesd, lányom, az Úr akaratát. De azt sose feledd, hogy mi ott leszünk melletted. Veszünk egy házacskát a város közepén, amely nem túl drága, és amelynek földszintjén van egy nagy, utcára néző terem, a szomszédban templommal. Melletted akarok maradni, hogy amikor eljön az én óráim, te fogd le a szemeimet.”

Nem volt egyszerű olyan házat találni, amely megfelelt mind-ezeknek a feltételeknek, különösen egy olyan időszakban, amely a költözködéshez egyáltalán nem volt kedvező. Zini atya közbenjárt, és ezt jósolta: „Ha tíz napon belül nem találunk rá a házra, amely megfelel ezeknek az elvárásoknak, az azt jelenti, hogy az intézet örökre csak terv marad.”

A San Giuliano-templom homlokzata

A tizedik nap végére a keresés sikerrel járt: az adásvételi szerződést megkötötték. A ház a városközpontban helyezkedett el, egy utcára néző, hatalmas teremmel, és egy fal választotta el a szép kis San Giuliano-templomtól. 1888. január 15-én nyélbe ütötték a dolgot. Ez a ház a via Faenzán állt, és később majd a szerzetesintézmény anyaházává válik.

1888. augusztus 4-én a Donati család – Francesco úr, Beppa nagynéni, Gemma és Celestina – elhagyta a San Gallo utcát, és átköltözött a via Faenzán álló házba. Ekkorra Corso és Alfredo már házasok voltak, és saját családjukkal éltek.

Zini atya sienai érsek lesz

Amikor már-már úgy tűnt, hogy minden probléma megoldódik, akkor jött a meglepetés. Isten tervei kifürkészhetetlenek, és néha bizony ellentmondásosnak tűnnek számunkra. Celestinának megvolt az atyai engedélye, a város közepén volt egy háza és egy nagy szobája, hogy a szegény leányokat taníthassa, és minden reménye is megvolt arra, hogy nemsokára megnyithatja intézetét, és véglegesen szerzetessé válhat. De a pápának éppen ekkor jutott eszébe, hogy Zini atyát sienai érsekké nevezze ki, megfosztva ezzel Celestinát attól a segítőtől, amelyre most a legnagyobb szüksége lett volna. Celestina azonban ekkor sem vesztette el lelki békéjét:

„Semmi nem történik – szokta mondogatni – Isten bölcs és szeretetteljes terve nélkül. Tegyük magunkévá szent alapítónk, Kalazanci József jelmondatát: In spe contra spem, azaz minden reménytelenség ellenére is reménykedve kell hinnünk.”

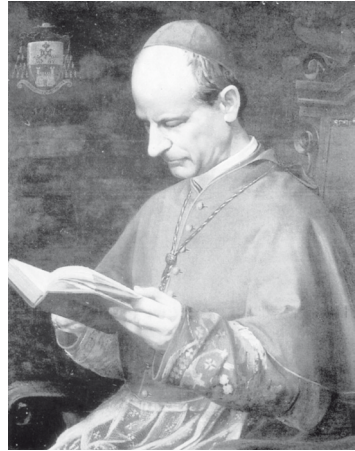
Levelet írt Mauro Riccinek, a piaristák generálisának¹³, hogy kérje meg a pápát a kinevezés visszavonására. Ugyanezt kérte Corso bátyjától, aki az egyház jogainak bátor védelmezője volt, és ezért XIII. Leó pápa nagyra becsülte.

A sienai dóm

¹³ A szerzetesrend legfőbb, egyetemes előjárója. Az egyetemes szó latin megfelelője a *generalis*, a legfőbb előjárót röviden így szokták nevezni.

Zini atya természetesen erről semmit sem tudott. Kapott egy levelet a Vatikánból, de annyira elfoglalt volt, hogy ki sem nyitotta egészen addig, amíg a generális atya nem hívta fel rá a figyelmét. Ezután Rómába sietett, és kérte, hogy ne őt válasszák, többek között azért se, mert nincs felkészülve egy ilyen komoly megbízatásra. Figyelmesen végighallgatták, majd világosan közölték vele, hogy kötelessége engedelmeskedni. XIII. Leó pápa személyesen szentelte fel püspökké 1889. március 15-én. Címerének megtervezésekor az új érsek Mária nevének kezdőbetűit rajzoltatta középre, alá pedig latinul a kalazanciusi mondást íratta: *Ad majus pietatis incrementum* - 'A pietás mind nagyobb növekedésére.' Más ruhába öltöztették ugyan, de ő továbbra is piarista maradt.

Celestino Zini érsek

A püspökké szentelés és az érsekség elfoglalása között eltelt néhány hónap. A via Faenzán egymás után zajlottak az események. Március 7-én megérkezett az első piarista nővérjelölt, Maria Ducci, egy tizennyolc éves lány Monte San Savinóból. Április 7-én három újabb fiatal lány kérte felvételét jelöltként. Április 30-án Zini atya Antonio Fioresi társaságában átadott Celestinának és minden társnőjének egy Kalazanci Szent József-érmet, valamint a novíciusok szabályzatát, amelyet Boldog Pietro Casani¹⁴ írt, hogy azok a szerzetesi élet első lépései során biztos segítséget nyújthassanak a jelölteknek.

¹⁴ Boldog Pietro Casani (1572–1647) piarista szerzetes, a rendalapító Kalazanci Szent József hűséges munkatársa, éveken át a novíciusok magisztere, nevelője. 1995-ben avatta boldoggá II. János Pál pápa.

4. Celestina Donati, az alapító

Új szerzetesintézmény születik

Zini atya ellátogatott ugyan Sienába, de még több hónap telt el, mire véglegesen letelepedett saját egyházmegyéjében. Az átmeneti hónapokat arra használta, hogy az új kalazanciusi palántát megerősítse.

1889. május elsején a piarista generális atyával a firenzei bíboros érsek engedélyével a San Giuliano-templomban megalapították a *Kalazanci Szent József Szegény Leányainak Kongregációját*. A több száz éves kalazanciusi fán egy ígéretes új hajtás fakadt ezen a napon, amely a hiteles kalazanciusi karizmából táplálkozott. Mivel azonban a megnevezés kissé hosszúnak bizonyult, az emberek inkább szegénykéknak (*poverelle*), vagy egyszerűen piarista nővéreknek (*Suore Calasanziane*)¹⁵ hívták őket.

Június 24-én Firenze védőszentjének, Keresztelő Szent Jánosnak ünnepén egy a San Giovannino-templomban bemutatott szentmise után a csoport átvonult a via Faenzán lévő házba. A szertartás egyszerű volt, mint mindig, most azonban nagyobb volt az izgalom és a jövőbe vetett bizalom, mint valaha. A nő-

¹⁵ A Boldog Celestina Donati által alapított szerzetesi közösség hivatalos neve: *Figlie Povere di San Giuseppe Calasanzio*, magyarul Kalazanci Szent József Szegény Leányai. Ez a név arra utal, hogy a piarista rend alapítójának szellemében kívánnak élni és dolgozni, amint ezt a kötet végén található hitvallásuk is bizonyítja. Olaszországban csak nevük egyszerűbb formájában ismerik őket: *Suore Calasanziane*. Ennek alapján – betű szerint – talán hitelesebb lett volna kalazanciusi nővéreknek fordítani nevüket. A magyar elnevezés akkor lett kérdés, amikor a nővérek 2005-ben megtelepedtek a magyarlakta Nagykárolyban, ahol azelőtt ezt a szerzetesközösséget nem ismerték. Élénken élt viszont még a piarista atyák emléke, akik hosszú évtizedeken át iskolát működtettek a városban, és az 1948-as államosítás után is hosszú évekig ellátták a plébánia lelkipásztori szolgálatát. Ezért döntöttünk akkor így – a nővérekkel teljes egyetértésben –, hogy Boldog Celestina anyja leányait magyar nyelvterületen *piarista nővéreknek* fogjuk hívni.

vérékhez csatlakozott az idős Francesco úr, aki ezen a napon kapta meg harmadrendi piarista érmét; Gemma és Beppa nagynéni; az új szerzetesintézményt védelmező hölgyek baráti csoportja, valamint Strozzi hercegnő is részt vett az eseményen, aki a szerzetesi ruhák varrásához szükséges anyagot ajándékozta a nővéreknek.

A San Giuliano-templom belseje

Zini atya rájuk adta a piarista szerzetesi ruhát és az övet, ujjukra húzta a szerzetesi gyűrűt, nyakukba pedig egy láncra fűzött feszületet akasztott. Öten voltak, akik e napon beöltöztek, felsoroljuk őket kereszt- és vezetéknevükön:

Zini atya rájuk adta a piarista szerzetesi ruhát és az övet, ujjukra húzta a szerzetesi gyűrűt, nyakukba pedig egy láncra fűzött feszületet akasztott. Öten voltak, akik e napon beöltöztek, felsoroljuk őket kereszt- és vezetéknevükön:

Marianna Donati, 41 éves, Marradiból, akinek a neve ezentúl: *Isten anyjáról nevezett Giuseppa Celestina* nővér;

Maria Ducci, 18 éves, Monte San Savinóból, akinek a neve ezentúl: *Aquinói Szent Tamásról nevezett Maria Giuseppa* nővér;

Armandina Vaglini, 19 éves, Rottából, akinek a neve ezentúl: *Sienai Szent Katalinról nevezett Maura* nővér;

Maria Rabai, 36 éves, San Miniatóból, akinek a neve ezentúl: *Assisi Szent Ferencről nevezett Pompilia* nővér;

Arduina Banti, 24 éves, Rottából, akinek a neve ezentúl: *Porto Mauriziói Szent Lénádról nevezett Antonina* nővér.

Ezeknek a névváltoztatásoknak mindig komoly jelentőségük volt, mert ki akarták fejezni a név viselőjének ragaszkodását valamelyik szenthez vagy Jézus életének valamelyik eseményéhez, vagy valamelyik lelkeséghez. Például Marianna Donati azért ragaszkodott ahhoz, hogy Celestinának hívják, hogy ezzel is tiszteletét fejezze ki lelkivezetője iránt; azért vette fel az Isten anyjáról nevezett szerzetesi nevet, mert tisztaságában azonosulni akart Máriával, ugyanakkor Kalazanci Szent József leányának tartotta magát, akinek szintén ez volt

a szerzetesi neve (*Isten anyjáról nevezett*), és még aláírásában is ez szerepelt.

A szerzetesi ruha és a választott nevek felelősséget róttak viselőikre. A közösségen belül mindenkinek kijelölték a feladatkörét, és Celestina nővért mindenki általános előjárónak, generális anyának ismerte el. Ő pedig nem okozott csalódást nekik. Ettől a naptól fogva egészen haláláig „*az előjáró erélyével és anyai szívvel*” végezte ezt a megbízatását.

Augusztus 4-én Zini atya elhagyta Firenzét, hogy érseki székét elfoglalja Sienában. Szeretett kongregációját rendben hagyta ott Firenzében, míg Clemente Salvi piarista atyát titkárként és gyóntatóként magával vitte. Zini atya hiányát más piarista szerzetesek igyekeztek betölteni. Először Mauro Ricci atya, aki a firenzei Pellegrino-rendházból¹⁶ látogatott el rendszeresen a via Faenzára, hogy „leányait” megismerje és buzdítsa. Szeptember 8-án a toscanai rendtartomány káptalanján megválasztották az új tartományfőnököt Benedetto Pincetti atya személyében, aki megbízatását és az új szerzetesintézmény iránti gondoskodást tekintve is Celestino Zini atya nyomdokaiba lépett.

A piarista nővérek címere

¹⁶ Egy szerzetesrend helyi közössége, hozzá kapcsolódnak helyi intézményei (pl. az iskolák, a piarista nővérek esetében az „oázisok”, óvodák).

Sokoldalú hivatás

Az öt piarista nővér tehát szerzetesi közösségben élt az előljáró anyával a szabályzat, a „regulák” alapján. A közösség napról napra egyre szilárdabbá vált. Az előljárónő olyan élő példa volt, akit könnyű volt utánozni. A regulákat Kalazanci Szent József lelkiségéhez kellett igazítani. És a szegény kislányok? Nos, ők sem vártak sokáig magukra, és hamar bekopogtattak ajtajukon.

Tárt karokkal fogadták őket; és elkezdődtek az órák egy pincyke csoportban, amely azonban gyorsan növekedett. 1889. december 28-án hivatalosan felavathatták a *külső népiskolát*. Csak felavatásról volt szó, még akkor is, ha ez hivatalos keretek között történt; de csak tíz nappal később tudták beindítani. Mindenesetre ez az iskola volt az első intézet, amelyet nemskára több is követett.

Január hónap egyik utolsó napján Celestina nővér a következő szilárd elhatározással ébredt: „Ha az Úr ma délután egy óra előtt küld nekem egy kislányt, hogy befogadjuk a házba, az azt jelenti, hogy az ő akaratát teljesítjük.”

Éppen elmúlt dél, amikor erősen megzörgették az ajtót. Egy szerencsétlen szegény nő állt az ajtóban, akinek volt egy hétéves kislánya. Az anyát brutálisan megverte a férje, egy vasúti hordár, mert az utcán árult gyufákért a nő nem kapott elég pénzt. A verés miatt kék-zöld foltokkal és feldagadt végtagokkal napokig ágyban kellett maradnia.

Celestina anya azonnal megértette, hogy ez lesz a piarista nővéreknek szánt másik hivatás. Megindította szívét ez a szerencsétlen asszony, adott neki egy kis pénzt, és 1890. május 31-től a kislány a piarista közösségben kezdett élni. Ő volt az első ilyen befogadott kislány, Amelia Tagliagalambának hívták. E napon született az első piarista „oázis”, azaz az elhagyott leánygyermek ingyenes bentlakásos iskolája; és ettől a pillanattól kezdve a leányok és a családok már nem előljáró anyának nevezték Celestinát, hanem kedvesen az anyácska (*madrina*) nevet kapja.

Egy másik tevékenység, amely ugyancsak ezekben a kezdeti években alakult ki, a *művészeti és szakmai iskola* volt. Ennek konkrét célja abban állt, hogy az anyagi háttérrel nem rendelkező leányoknak szakmát adjon, ezáltal munkalehetőséget biztosítsanak számukra, ugyanakkor az utcán rájuk leselkedő veszélyektől is megóvják őket.

Iskola leánygyermek számára

A Donati családdal való együttlakás kényes problémát vetett fel a közösség életében. Egy ideig még megoldható volt, hogy a nővérek a második szinten éljenek; azonban az újonnan érkező befogadott kislányok száma egyre növekedett, így szükségessé vált egy új ház, hogy az iskolai tevékenységek végzése szabadabbá válhasson, valamint azért is, hogy a szerzetesi közösség irányultságához igazodó környezetet teremthessenek.

Volt is ott egy megfelelő ház, éppen az övék mellett, csupán egy fal választotta el a nővérektől, amelyet évi négyszáz líráért ki is vehettek volna. De honnan szerezzék meg rá ezt a nagy összeget?

A pénz állandó problémát jelentett Celestina anyja számára. A szegény piarista nővéreknek „egy árva fillérjük” sem volt, ez a szemléletes kifejezés szerepel abban a levélben, amelyet Celestina anyja Zini atyához írt egy napon. Mielőtt azonban aláírta volna ezt a levelet, kopogtattak az ajtón. Egy hölgy beszélni kívánt vele. Bekísérte kis fogadószobájába:

- Nem tudom, miért jöttem, anyám, de szükségét éreztem, hogy idesiessek.

- Majd én elmondom, miért jött. Önt az Úr küldte.

És Celestina anyja megmutatta neki a levelet, amelyet éppen írt, és elbeszélte neki a nehézségeket, amelyekkel az új ház bérletének kifizetésével kapcsolatban szembe kell nézniük.

- Nos, hát akkor, anyám - válaszolta a hölgy -, fejezze be a levelét, és írja meg Zini atyának, hogy ebben a félévben én fizetem majd a bérleti díjat, és ha nem merülnek fel anyagi ne-

hézségeim, akkor ugyanezt teszem majd a következő félévekben is.

A gondviselés által küldött hölgy Busi grófnő volt, aki ettől a naptól fogva hűséges és jótevő barátnője lesz a piarista nővéreknek.

Ezzel azonban nem oldódott meg minden. A bérelt házat többen csípős kritikával illették. Francesco Gattai főnemes úr és jó barát ironikusan kinevette őket, hogy ki akarják bérelni a házat: „Gyönyörűséges iskola: négy sötét és füstös szobácska. Valóban csodálatos!”

Ráadásul bérlők is laktak a házban: egy nő és beteg apósa. A meny megfogadta, hogy soha nem lesz hajlandó elhagyni a házat, annak ellenére, hogy igen nagy nyomorúságban éltek ott. Celestina anyja szeretete azonban csodát művelt. A teraszra nyíló kis ablakon keresztül naponta tejet, húslevest és tojást küldetett a betegnek. A felbőszült asszony lecsillapodott, és az általa okozott megbántások jóvátételeként elkezdett virágokat ajándékozni a Szűzanya oltárára. A beteg hamarosan elhunyt; a nővérek pedig segédkeztek a nőnek az elköltözésben.

1890-ben az aprószentek emléknapiján költöztek be végül ebbe a kis házba. A következő napon a San Giuliano-templomban szentmisén vettek részt, amelyet az iskola ünnepléses megnyitása követett. A szertartásokat Gian Gualberto Giannini piarista atya végezte, aki Zini atyát képviselte. A délelőtt során meg is indult a *népiskola bejáró gyermekek számára*.

A szerzetesintézmény történetének fontos dátumához érkeztünk ezzel az eseménnyel; talán érdemes le is írunk: 1890. január 7.

Bölcs konstitúciók

Zini atya nem zárkózott be Sienába. Leveleivel továbbra is kapcsolatban maradt Celestina anyával, és bármikor, amikor Firenzébe kellett utaznia, mindig szakított néhány órát arra, hogy a nővéreket meglátogassa. Egyik ilyen látogatása

alkalmával ő adta fel a szerzetesi ruhát az egyik új jelöltnek. Mivel látta, hogy milyen szűkösen élnek, létrehozott egy nőegyletet azzal a céllal, hogy sikerüljön a nővérek számára egy alkalmasabb helyiséget vásárolni, hogy végre valódi zárdájuk legyen.

Ezek a jámbor hölgyek a firenzei társadalom színe-javából kerültek ki. Lehetőségeiket és ismeretségüket felhasználva rövid időn belül nagylelkűen munkához is láttak. Sikerült kibérelniük még egy, a templommal szomszédos házat, és számos technikai probléma megoldása után így a nővérek által használt terület megnövekedett ugyan, de egységes maradt. A közösségnek szüksége volt még egy saját kis kápolnára is, hogy közösségi imádságaikat ott végezzék, és ahol szentmisén is részt tudnak venni. E célra is sikerült egy helyiséget kialakítani. Cecchi kanonok úr oltárt, miseruhákat és kelyhet ajándékozott nekik.

Így az odajáró kislányoknak már volt jól megvilágított iskolája, a szerzetesek pedig rendházzal és kápolnával is rendelkeztek.

Zini atya azonban a rendház falainál távolabbra is tekintett. Lefordította latinról olaszra Kalazanci Szent József rendi szabályzatát, a konstitúciókat, majd azokat az új kongregáció körülményeihez és szükségleteihez igazította. 1890. szeptember 10-én adta át a nővéreknek az első példányt, amelyet hamarosan sokszorosítottak, és amely sok éven át szerzetesi életük irányelveként és munkájuk ösztönzőjeként szolgált. A piarista Giovanni Giovannozzi atya, egy tapasztalt és bölcs piarista szerzetes, a Ximeniano Obszervatórium igazgatója és a firenzei egyetem tiszteletbeli doktora évekkel később a következőképpen értékelte ezt az írást:

„Rendkívül bölcs konstitúciók, amelyeket csodálattal olvastam újra meg újra a maguk eredeti változatában, amelyeket később aztán szükségszerűen módosítottak, hogy mindig az adott körülményekhez igazítsák őket. Csodálatosan szép szabályzat: a szigor és a jóság, a fegyelem és a méltóság, a régi és az új har-

monikusan ötvöződik benne, és modern is a szó legnemesebb értelmében. Ezek a konstitúciók újból és újból tanúbizonyságot tesznek arról, hogy szerzőjük mennyire bölcs és rátermett volt a lelkipavezetésben és a szerzetesi közösség irányításában.”

5. Élet és halál

Az első szomorú búcsúk

Bizonyára emlékszik még a kedves olvasó a fiatal Armandina Vaglinire, aki 1889. június 24-én vette fel a piarista szerzetesnők ruháját, és azt kívánta, hogy attól fogva Sienai Szent Katalinról nevezett Maura nővérnek hívják. Tizenkilenc éves volt és makkegészséges, mindig vidám és dolgos, akit lelkesített a hivatása, és boldog volt a kislányok között.

Ám a túlságosan sok munka és mindenekelőtt a soha be nem fejezett szobákban a nagy huzat kikezdte fiatal szervezetét, és hirtelen megtámadta a tüdővész, ezt állapították meg róla az orvosok. Az orvosságok mit sem segítettek, így egyetlen lehetőség kínálkozott: hogy visszavonuljon szülővárosába, Rottába, hogy ott végre ismét tiszta levegőt szívhasson. Ez azonban azt is jelentette volna, hogy egy időre el kell hagynia a közösséget. Maura nővér úgy döntött, hogy inkább meghal, minthogy elhagyja a közösséget. Meglátogatta az édesapja, és Celestina anya rábeszélésének köszönhetően Maura nővér végül is engedelmeskedett. Celestina anya elkísérte a hazafelé vezető úton, és a leány betegsége alatt Gemma nővérével együtt több alkalommal is visszatért Rottába, hogy a fiatal szerzetesnőbe életerőt és reményt öntsenek.

Csupán néhány hónapig tartott a betegség. A nővér, aki már biztos volt abban, hogy elhagyja ezt a világot, arra használta fel ezt az időt, hogy megköszönje Istennek hivatása ajándékát, és hogy megígérje, a mennyországban sem szűnik meg majd imádkozni a szerzetért, annak nővéreiért és a kislányokért. A *Te Deum* imádkozása közben, mosolyogva adta át lelkét az Úrnak. A naptár 1891. június 7-ét mutatott.

Ő volt az első, aki eltávozott, és neki állították az első keresztet a szerzet kertjében. A nővéreknek sajnos hamarosan újabb keresztet is kellett állítaniuk...

1892. május 7-én villámcsapásként érte a hír a via Faenza lakóit: Zini atya súlyos beteg. Kánoni látogatása (*visitatio canonica*)¹⁷ során rendkívül kimerültnek érezte magát, egyik vidéki plébániájának látogatása során pedig magas láz gyötörte. Az orvos megparancsolta neki, hogy vonuljon vissza azonnal palotájába, és maradjon ágyban. Celestina anyja nyomban Sienába szeretett volna utazni, az orvos azonban minden látogatást szigorúan megtiltott. A beteg érsek pedig biztos volt abban, hogy meghal: „Én beveszem az összes gyógyszert, amit csak akartok, de ugyanannyit érnek, mint olajat önteni abba a lámpásba, amelynek már elégett a kanóca.”

Celestino Zini (1825–1892)

Zini atya kérte hát, hogy szolgáltassák ki neki a betegek szentségét. Egy pillanatra úgy tűnt, hogy a lámpás fellángol. De csak egy pillanatra. Ekkor valaki azt mondta neki, hogy meg kell ünnepelnie a névnapját és azt is, hogy jobban van. Ő azonban mosolyogva felelte neki: „Hát nem lenne sokkal jobb az ünnepet a Paradicsomban megülni?”

¹⁷ Hivatalos ellenőrző látogatás, egy egyházi intézmény működésének, fegyelmének ellenőrzése.

És valóban, május 19-én hajnalban, Szent Celesztin pápa napján Celestino Zini atya fennhangon a következőket mondta: „Legyen meg Isten akarata. Milyen jó is Jézus!” És mosolyogva ment a Paradicsomba, hogy az ünnepet már ott ülje meg.

A via Faenzán fájdalom és imádság egybekapcsolódott. Ez a haláleset teljes súlyával ránehezedett Celestina anyára szívére; mégsem ontott könnyeket és nem tartott gyászbeszédeket; összehívta a szerzeteseket és a kislányokat a kápolnába, és felhangzott a *Te Deum*. Nagyon jól tudta, hogy szent ember távozott közülük.

Évekkel később a piarista nővérek majd a harmadik keresztet is elhelyezik kertjükben, amelyre egy idős ember nevét írják. Ez azonban csak több mint egy év múlva következik be.

Ugyanis Francesco Donati úr 1894 végén súlyosan megbetegedett. Az orvos szerint már nem maradt ok a reményre. Celestina anyára letérdelt a kápolna szentélye elé, és csöndben megígérte, hogy ha meggyógyul az édesapja, akkor két zsidó leányt is befogad az intézetbe.

A következő napra a beteg meggyógyult; két nappal később pedig a Szent Mihály-templom plébánosa bekopogott a piarista nővérek ajtaján, oldalán két fiatal zsidó lánnyal. Colombának és Chiara Marace-Sistrinek hívták őket. Colomba tizenhat, Chiara pedig tizennyolc éves volt. Senki sem akarta őket befogadni, pedig mindketten keresztények szerettek volna lenni.

Celestina anyára nagy örömmel fogadta mindkettőjüket. Miután a piarista nővérek megfelelő módon felkészítették őket, Firenze város érseke személyesen vezette az egyházba való felvételük szertartását, és sorban kiszolgáltatta nekik a három szentséget: a keresztséget, a bérmálást és az eucharisziát. Az eseményen a társadalom felsőbb rétegeiből származó számos hölgy, valamint az idős filozófus, Augusto Conti is nagy örömmel és meghatódotan segédkezett.

Az érsek úr meghatódotan ismételte: „Ez itt valóban a Paradicsom hajnala...”

Egy évvel később Francesco Donati úrnak inkább idős kora, semmint a betegség aláásta egészségét. 1895. november 29-én az egyház szentségeivel megerősítve, a szerzetesnővérek gondoskodó szeretetétől kísérve és gyermekeivel az ágya körül csendesen elhunyt.

A szerzetesintézmény jóváhagyása és bővítése

A közösségben ekkor már húsz nővér és féltucatnyi az oázisban lakó kislány élt; ezen felül működött a népiskola elemi ismeretek oktatásával, valamint a művészeti és szakmai iskola. Az oázis és az iskolák is teljesen ingyenesek voltak.

Zini atya elhagyta őket. Celestina anya átölelte a keresztet, és bátorságot gyűjtve a következőt kérte tőle: „Atyánk, add áldásodat a mennyből szegény leányaidra, akiket árván, számkivetetten és könnyek között hagytál itt.”

És Zini atya nem hagyta őket egyedül. Számos piarista követte őt, akik Celestina anya haláláig gondoskodtak a szerzetesnőkről és a leányokról, és a mai napig is gondoskodnak róluk. Már olvashattuk néhány piarista atya nevét ebben a könyvben, és találkozunk majd még újabakkal is, de ha mindenkit felsorolnánk, az bizonyára igen szép, ugyanakkor nagyon hosszú lista lenne.

Igen, Zini atya igazi atyja volt a piarista nővéreknek. Hamarosan azonban új atyát találtak a firenzei érsek, Agostino Bausa bíboros személyében, aki nagyon jól ismerte azt a csendes apostoli szolgálatot, amelyet a piarista nővérek Firenze város leányainak nevelésével végeztek. 1892. szeptember 21-én ünnepélyesen és a kánonjog szerint is jóváhagyta szerzetesintézményüket. A határozat a következőképpen szólt:

„Miután meggyőződünk annak hasznosságáról, nagy örömmel jóváhagyjuk a piarista nővérek szerzetét, amelyet főtisztelendő Mauro Ricci atya, a piarista rend általános előljárója felügyelete alá helyezünk. Reméljük, hogy a főtisztelendő piarista atya

bölcs igazgatásával az intézmény bőséges termést hoz majd a város szegény leányainak javára.”

A határozattal kezében Celestina anya ellátogatott a firenzei Pellegrino-rendházba, ahol találkozott a generális atyával. Átadta neki az iratot, hogy ő továbbítsa Rómába, és mellesleg felvetette az ötletet, hogy a via Faenzán megnyithatnának egy piarista stílusú „oratóriumot”. Az oratórium azt jelentette, hogy a kisgyermek, akik iskolába jártak a nővérekhez vagy az oázisban laktak, vásár- és ünnepnapokon közösen részt vettek a szentmisén, amelyet valamilyen közös, csoportos tevékenység is követett, pl. előadás, kis színdarab, közös éneklés, imádság stb.

A piaristák lesznek a jövőben Celestina anya legfőbb segítői. 1894. március 22-én Ricci atya a via Faenzán személyesen vette ki az első szerzetesnők fogadalmát. 1895. december 13-án a diáklányok számára megalapították *Mária Leányainak Társulata*t egy vásár- és ünnepnap oratóriummal a Centostelle-rendházban. Hónapokkal később a házasságok társasága, Giovanni Giovanozzi vezetésével képzési és vallási központtá bővíti az oratóriumot, amelyben bizonyos időközönként felnőttek keresztelését és házasságok rendezését¹⁸ is végezték.

Vajon a házasságok rendezése Giovanozzi atya vagy Celestina anya érdeme lehetett? Torrigiani márki, Firenze polgármestere a következőket szokta volt mondani erről: „Celestina anya tucatjával rendezte a házasságokat.”

A szerzetesintézmény szervezetében, személyi állományában és apostoli tevékenységében egyaránt növekedett. A szerzetesnők és a bentlakásos iskolában élő leányok számának megnövekedése miatt azonban a via Faenzán álló ház problémája, ti. hogy még mindig szűkösnek bizonyult, és állandóan felújításra, illetve bővítésre szorult, egyre nagyobb gondná vált. Erre az időre már tarthatatlanná vált a helyzet: helyiségeiben már nem lehetett kellemes és a gyerekek számára megfele-

¹⁸ Celestina Donati korában a házasságkötés nélküli együttélések szentségi házassággá való alakítása egyszerű egyházi szertartás végzése keretében.

lő környezetet teremteni. Szükség volt arra, hogy a városon kívül keressenek egy másik házat, lehetőleg egy nagy zöld terület közepén, ahol jó a levegő és jó a megvilágítás.

Hosszú keresés eredményeképpen találtak egy kisebb kastélyt a viale Michelangelón. Villa Margheritának nevezték, és a kastély tökéletesen megfelelt az új pedagógiai elvárásoknak.

Az alapító anyja, piarista reverendában

Amikor Celestina anyja meglátta az épületet, csodálkozva kiáltott fel: „Lehetséges volna, hogy már a földön élvezhetjük a Paradicsomot?”

Medici-Anselmi grófnő közbenjárásával 1897. május 19-én aláírták a kilenc évre szóló szerződést: évi háromezer líráért kibérlik az épületet. 1897 júniusában a szerzetesnők és a leányok egyaránt nagy örömmel vették birtokba a kastélyt. A kisebbeknek volt itt hely a futkározásra, a játékra, miközben friss levegőt szívhattak.

Celestina anyát azonban ezekben a hónapokban sem hagyták el a gondok: néhány hónap leforgása alatt három szerzetesnővért és egy jelöltet is eltemettek; őt magát súlyos hörghurut gyötörte, az egyik kislány pedig tífuszos lett; gyóntató atyjuk pedig búcsút intett nekik, mert nagyon sok elfoglaltsága volt. Még a nőegylet tagjai is, akik a via Faenzán álló ház kibővítéséhez szükséges nagylelkű hozzájárulásaikkal dicsekedhettek, állandóan kritizálták amiatt, hogy megszerezte a kis kastélyt, és Celestina anyja intézete előtt szívüket és tárcáikat egyaránt szigorúan bezárták. Ez vezette Celestina anyát arra, hogy feltegye a kérdést: „Miért ne állíthatnék fel én védőszentjeimből egy bizottságot, hogy kérjem őket, siessenek segítségemre?”

Azonnal fel is állította ezt a válogatott mennybéli bizottságot, és nővértársaival is megosztotta, hogy ki milyen szerepet kapott benne:

Elnök: a mennyei Atya; kincstárnok: a Szent Szűz; ügyvezeető: Szent József; tanácsadók: Szent Anna és Szent Joakim; titkár: Kalazanci Szent József; alamizsnaosztó: Pádulai Szent Antal; felügyelők: a piarista rend tiszteletreméltó tagjai és Paolai Szent Ferenc.

A bizottság meglepő módon gyorsan és hatékonyan működött. Alig hogy megalapították, és ezt nyilvánosságra is hozták, Gattai nemes úr és lányai ezer lírával, a „takarékpénztár” pedig, Nicola Martelli grófnak köszönhetően négyezer lírával járult hozzá a kastély költségeihez. Lassacskán más pénzüsségeket is felajánlottak, nem nagyokat, de arra elegendőt, hogy a legsürgetőbb szükségleteket kielégítsék.

A művészeti és szakmai iskolának is szükség volt nagyobb területre és jobb felszereltségre. 1898. október 26-án felavatták a laboratóriumházat Firenze legsűrűbben lakott központjában, a Szent Bernát-templom közelében.

Hogy ezt az épületet miből vették meg és hogyan fizették ki az árát, azt senki sem tudta. Pénzügyekben Celestina anya mindig a nyakán érezhette a kést. Leányait és elsősorban zsörtölődő Beppa nagynénjét azonban mindig a következőképpen bátorította:

„Én soha nem gondolkodom a pénzen, hiszen Jézusnak olyan sok van. Még ha haszontalan dolgokra fordítanánk – de hát a kislányokra költjük mind! Hogy az intézet szent maradjon, az igenis foglalkoztat, és ez a gondolat egész életemben a legfontosabb marad. A pénzüsszegek a rendelkezésünkre állnak majd, meglátjátok, bőségesen jut mindenre!”

Mistrangelo, a piarista bíboros

Az 1899-es év Celestina anya és kongregációja számára sok örömet, de egyben sok bánatot is hozott.

Április közepén meghalt a firenzei érsek, Agostino Bausa. A bíborost kimerítette a sok prédikáció és a missziók szervezésében végzett apostoli munkája. Az egész főegyházmegye, a domonkos rend, melynek tagja volt, és a piarista nővérek közössége is meggyászolta.

A nővéreket nagyon megkedvelte, és sokszor mondogatta: „Úgy szeretem őket, mint a szemem fényét.” A nővérek hálások voltak neki szeretetéért és gondoskodásáért. A szerzetesnők és a leányok együtt imádkoztak lelki üdvéért. Halála után néhány nappal a San Giuliano-templomban ünnepélyes gyászmisét tartottak, amelyet Mons. Novelli általános helynök¹⁹ mutatott be.

¹⁹ Egy egyházmegyét vezető érsek vagy püspök helyettese (*vicarius generalis*).

Bausa bíborost hónapokkal később egy piarista érsek, Alfonso Mistrangelo követte a firenzei egyházmegye élén. Celestina anyja Pontremoliba sietett, hogy meglátogassa, Mistrangelo ugyanis előbb ennek az egyházmegyének volt a püspöke. A piarista nővérek nagyon örültek. Az új érsek, akit hamarosan bíborossá is kreáltak²⁰, 1899. december 17-én történt beiktatása után szinte azonnal meglátogatta őket. Mistrangelo 1852-ben született, és 1930-ban bekövetkezett haláláig ő vezette az egyházmegyét. A nővérekre igazi testvérként tekintett, és az egyházmegye pásztoraként, valamint a piarista rend általános elöljárójaként és vizitátoraként²¹ – ez utóbbi feladattal XIII. Leó, majd X. Pius pápa bízta meg – segítséget nyújtott nekik, és mindig nagy szeretettel tanúsított irántuk.

Alfonso Mistrangelo érsek (1852–1930)

1900. június 24-én Celestina anyja és első nővértársai örök fogadalmat tettek az új érsek előtt. Ez nem csupán egy új szertartás volt, hanem azt is jelentette, hogy a piarista nővérek kongregációja kánonjogi értelemben és egyházilag is megszilárdult.

²⁰ A bíborosi testületbe való beiktatás egyházi szakkifejezése.

²¹ A hivatalos kánoni látogatást (*visitatio canonica*) végző személy.

Iskola a tenger mellett

Ahogy teltek a hónapok, egyre gyarapodott az otthonba fogadott kicsinyek száma. Már negyvenhárom gyermek volt az otthon vendége, amikor Celestina anya felfigyelt arra, hogy sokuknak annyira legyengült a szervezete az éhezéstől és a munkától, hogy a nővérek minden gondoskodása sem tudta egészségüket helyreállítani. És voltak olyanok is, akik eleve betegen érkeztek.

A főnöknöt már régóta foglalkoztatta egy szerény kis tengerparti ház gondolata, ahol a napfény és a jó levegő segítségével a nővérek és a gyermekek erősíthetnék egészségüket. Beszélt tervéről egy livornói asszonynak, aki felhívta a nővér figyelmét egy villára, amely a „La Madonnina” nevet viselte, és egy magányos helyen állt, nem messze a várostól és közel a tengerparthoz. Tulajdonosa a jólelkű Cubbe márki volt. Az asszony azt tanácsolta a nővérnek, hogy levélben kérje meg a tulajdonost a ház átengedésére.

A nővér megírta a levelet, és izgatottan várt. De a válasz nyers hangú elutasítás volt. A tulajdonosnak szüksége volt a házra, mert krumplit akart benne tárolni. „Hát nem valami jó érzés hallani – mondta Celestina –, hogy pár zsák krumpli fontosabb nálunk!”

A jótékony asszony azonban nem nyugodott bele a kudarcba és elvállalta, hogy maga néz utána másik, kibérelhető vagy eladó villának. Fáradozása sikerrel is járt.

1899. július 24-én egy seregnyi kisgyermek és nővér indult útnak Livornóba. Az utazás nagyon kellemes volt. A vasútállomásra érkezve a nővérek kettes sorokba állították a kicsiket, és a városba vonulásuk közben csengő hangon énekelték az ismert vallásos éneket:

*O stella del mare,
O nostra Regina
Firenze s'inchina
Prostrata ai tuoi piè.*

*Ó, tenger Csillaga,
Ó, Királynőnk,
Firenze meghajolva
Lábaidhoz borul.*

A livornói emberek meglepetten és meghatódva nézték a kis csapatot. A nézők között volt az öreg Cubbe márki is, aki, mikor megtudta, hogy a gyermekek annak az intézetnek a növendékei, akiket ő oly kíméletlenül visszautasított, azonnal üzent a nővérnek, hogy látogassa meg tengerparti villájában.

Celestina nővér el is ment, és miközben szemügyre vette a helyiségeket, rátalált a krumplira is. A márki szívből nevetett, amikor megtudta, hogyan reagált a nővér az ő visszautasítására. Igazi úrként tette jóvá szűklátókörűségét, és másnap fél mázsa krumplit küldött ajándékba a nővéreknek.

Celestina anyja azonban a kislányok nyaraltatásánál többet akart, mégpedig egy állandó iskolát. És sikerült is megvalósítania tervét: vett egy házat épp a tenger mellett, és szeptember 10-én hivatalosan megnyitották az iskolát.

Három szerzetesnővért és két novíciát²² küldött, hogy megfelelően elindítsák az új alapítást. Ez volt az első házuk Firenzén kívül. Az elválás a szerzetesi közösségben nagy törést jelentett, a lányok társadalmi előmenetele szempontjából viszont egyértelmű győzelemről lehetett beszélni: az intézet ugyanis harminc bentlakó és száz külsős lányt tudott fogadni. A város részéről a kezdetektől fogva nagy volt a lelkesedés a piarista nővérek iránt. Celestina anyja sok levelet kapott, amelyekben a lakók kéréssel fordultak hozzá, illetve amelyekben elismerésüket fejezték ki irántuk. Természetesen a bentlakásos és külsős helyek is egy szempillantás alatt megteltek.

²² A szerzetesi szabályzatban előírt ideig tartó (általában 1-2 év) próbaidőtöltő nő.

6. Új feladatok és pápai jóváhagyás

A bebörtönzöttek leányai

Celestina anya életét átszövik a meglepetések, amelyek közép-pontjában mindig az elhagyott kislányok álltak.

Ardenzában történt, 1899 szeptemberének egyik reggelén. Egy Bardi nevű bűnözőt letartóztattak, majd harminc év börtönre ítélték. Feleségét és négy kisgyermekét hagyta hátra a nyomorúságban, három kislányt és egy fiút. Ez utóbbit felvették a pompeji lelencházba, amelyet 1876-ban Bartolo Longo, volt piarista diák alapított. Maradt tehát három kislány; őket édesanyjuk Celestina anyára bízta. Mivel ez újfajta feladatot állított eléjük, Celestina anya azonnal írt Fortunato Giannini piarista atyának, aki a pompeji lelencházban a Rózsafüzér Királynéja iskolának volt az igazgatója. Nyomatékosan kérte, hogy a három szegény kislányt is vegye fel a lelencházba.

Fortunato atya válasza postafordultával érkezett: „Ha a pompeji szentély árnyékában befogadják a bebörtönzöttek fiait, akkor a Montenerói Szűz árnyékában miért ne fogadhatnák be a lányokat a piarista nővérek?”

Igaz ugyan, hogy a válasz nemleges volt, de nyitva hagyott egy ajtót. Pompejibe mehetnek a fiúk; a kislányok pedig a piarista nővérekhez mehetnének. Celestina anya imádkozott, és imádságra kérte minden nővértársát, s a leányokat is. A piarista tartományfőnök, Vittorio Bianchi atya tanácsát is kikérte. A válasz egyértelmű biztatás volt, hogy Isten akaratát teljesítse: „Kishitű nő, miért kételkedsz? Fogadd be azonnal a bebörtönzöttek lányait, és Isten a segítségére lesz ebben a vállalkozásodban is.”

A három kislányt így azonnal befogadták, Mistrangelo bíboros úr erre vonatkozó engedélyével.

Megnyílt tehát egy újabb intézet, amely Olaszországban egyedülálló volt: az első ingyenes menhely a bebörtönzöttek lánygyermekéi számára. Az első három befogadott lány után

egyre többen kopogtattak az ajtón; méghozzá olyan sokan, hogy Celestina anyja meg is jegyezte: „Szeretném mindegyiket megmenteni, ha erre lehetőségem nyílna.”

A bebörtönzöttek lányai számára hamarosan új központot kellett nyitni Livornóban, egy másik kis kastélyban a Bosco utcában. A ház vezetését az anyja Maria Ducci nővérre bízta. És ha a kastély megvásárlása is már telitalálat volt, az igazgatónő kinevezése sem volt annál kevesebb: nevelte a lányokat, átalakította az épületet, és kitűnő jótevőik támogatásával építtetett egy templomot, amelyben 1903-tól *folymatos szentségimádást* tartottak.

Egy apa a börtönben (illusztráció)

Idézzünk pár levélből, amelyeket maguk a bebörtönzöttek írtak.

Az egyik édesapa az onegliai városi börtönből a következőket írja lányának:

„Mihelyt kézhez kapod ezt a leveletem, menj oda az előljárónődhöz, és csókold meg a kezét az iránta érzett tiszteletem jeléül, és mondd meg neki, hogy rendkívül hálás vagyok mindazért a gondoskodásért, amellyel téged körülvesz.”

A másik apa, akinek több lánya is volt, közvetlenül az anyának írt. Kifejezi háláját, és aggódik Celestina anyja betegsége miatt:

„Nagy szerencsétlenségemben az egyetlen vigaszt az nyújtja, hogy leveleit megkapom és elolvashatom. Így hát arra kérem, engedje meg, hogy Anyának nevezzem. A szívem azt súgja, hogy ez a helyes megszólítása. Semmiféle anyagi forrással nem rendelkezem, és mindenki elhagyott; számomra csak az ön segítsége és ezek a szegény ártatlanok maradtak, akiket ön megmentett. Ó, és ha a kislányaim már tanulnak írni, arra kérem, küldjenek nekem két sort a kézírásukból.

Nagyon aggódok a betegsége miatt, és bízom abban, hogy Isten meg akarja gyógyítani önt, hiszen olyan sok szerencsétlenség van még szüksége önre.”

A harmadik levél, amely a saluzzói börtönből érkezett, így mond köszönetet:

„Istennek hála, hogy szeretett és ártatlan leányom az ön isteni köpönyege alatt élhet. Hála a nagyvonalú és nemes lelkeknek és minden jótevőnek, akik segítik a szeretet és a megváltás ezen intézetét, amely oly nagy vigaszt jelent a mi szegény, szerencsétlen, aggódó szívünknek.”

És végül az egyik apa arról álmodik, hogy kislányától kap majd levelet:

„Mindig csak rád gondolok. Ezért küldöm neked ezt az egyszerű levelet, bár te, aki olyan kicsiny vagy még, nem tudod majd elolvasni, de a jóságos előljáró anya talán megfejt majd neked... Tanulj meg írni gyorsan! Így megörvendeztethetnél azzal, hogy saját kis leveledet kapnám kézhez. Magamrahagyottságomban ez jelentené számomra a legnagyobb vigasztalást.”

Ez a bebörtönzöttek lányaival végzett újfajta apostoli munka egyértelműen új és különleges arculatát mutatta meg a kalazanciusi karizmának.

Ez az intézet nem maradt Livorno határain belül. A Rocheponchini grófék nagylelkűségének köszönhetően egy másik is társult hozzá Firenze városában, amely kezdettől fogva tizenöt

leány befogadására volt alkalmas. Aztán jött a következő, ezúttal egy római ház...

A folyamatos szentségimádás

Amikor a diákleánykák nevelésének kérdéseiről, illetve a tanárnők és a családok hathatósabb képzéséről esett szó, Celestina anyja mindig Kalazanci Szent József személyéhez és tanításához tért vissza. Felismerte, hogy a piarista rend nevelési módszerének egyik fontos jellemzője a folyamatos imádság (*oratio continua*) volt, amelyet Kalazancius már a kezdetektől, 1602-től fogva bevezetett iskoláiban. Erről a szent rendalapító a *Documentum princeps* című összefoglaló pedagógiai munkájában így ír:

„Minden nap az órák kezdetétől egészen az órák végéig folyamatos imádságot végez kilenc fiú egy tanult pap segítségével, aki az imádság módjára oktatja a fiúkat. Fél órát imádkoznak, majd őket is másik kilenc fiú követi. Az imádság az Anyaszentegyház dicsőítéséért, az eretnekek megtéréséért, a katolikus fejedelmek egyetértéséért és különösen az itt élő jótévedőkért szól. És erre az imádságra minden diák sorban eljár, az első osztálytól egészen az utolsóig.”

E piarista szövegrészlet mellé odakíváncozik egy másik, ugyancsak piarista szöveg, amely Celestina anyja tollából származik:

„Gyengédségéből fakadóan Jézus elrejtette isteni mivoltát, hogy a teremtmények ne rémüljenek meg tőle. Micsoda kegyes, milyen gyengéd szeretet is az övé!

És ő azt kívánván, hogy mindig velünk maradjon, és égi vigasztalónk legyen ebben a siralomvölgyben, továbbá azt kívánván, hogy táplálékunkká és italunkká váljék, úgy döntött, hogy

tündöklését a fehér szentségi fátyol alá rejti, és így hív és bátorít bennünket arra, hogy nyomorúságos szívünkbe fogadjuk őt.

Ó, fényességek legfényesebbje, ó természetfeletti titok, ki lenne képes felfogni téged valaha? A legjobb, amit tehetünk, hogy meghajlunk előtted, és fejünket a porig hajtjuk, és téged, imáandót csodálva viszontszeretünk."

Így hát Celestina anya a megtanult leckét átültette a gyakorlatba is, és 1900. március elsején elindította a folyamatos szentségimádást a via Ghibellinán, vagyis a Szent Bernát-templomban. Mindebben a közösség káplánja, Bonaventura Calamecca atya örömmel volt segítségére. Olaszországban valószínűleg egyedülálló kezdeményezéssel állunk itt szemben. Hamarosan megalakult a szentségimádó lányok társasága, amely nem sokára már több mint száz tagot számlált azokból a lányokból, akik a piarista nővérek védencei voltak.

A szentségimádó lányok társaságának medálja 1900-ból

És mivel szent intézetről volt szó, 1903-ban, alighogy befejezték a templomot, Livornóban is megkezdték a folyamatos szentségimádást. 1907-től pedig egészen napjainkig a szentségi Krisztus a folyamatos szentségimádáson át csillapítja Firenze jó szándékú lakói szívének fájdalmát, és ő ad erőt

számukra a mindennapokhoz a via Faenzán álló San Giuliano-templomban. Aki belép ebbe a templomba, ott lát térdepelni mindig egy pár piarista nővért az előtt a művészi szentségtartó előtt, amely az első szentségimádók ajándéka volt. Tanúságot tesznek ezzel a mi Urunk iránt érzett szeretetükről, valamint alapítójuk, Celestina anya eucharisztikus példájához való hűségükről.

A szerzetesi kongregáció jóváhagyása

Celestina anya éppen egy új alapítás intézésének kellős közepén járt, amikor hívás érkezett Rómából, hogy jelenjen meg egy pápai kihallgatáson, és mutassa be az intézmény konstitúcióit. Két szerzetesnővér és testvére, Gemma kíséretében utazott Rómába. Meghatódva térdeltek le X. Pius pápa lábaihoz, aki megáldotta őket, és megígérte, hogy közbenjár azért, hogy minél hamarabb megkapják a pápai jóváhagyást.

Ez 1910 februárjában történt. A bekövetkező események igazolták a pápa ígéretét. Március elsején megkapták a Szentszéktől a konstitúciók első jóváhagyását, ezt egyházi szakkifejezéssel *decretum laudis*nak nevezzük. A következő év december 18-án az intézményt véglegesen, a konstitúciókat pedig ideiglenesen hagyták jóvá; ez utóbbiak végleges jóváhagyására 1920. április 12-én, XV. Benedek pápasága idején került sor.

Érdeemes itt tisztázni, hogy az első konstitúciókat, amelyeket először 1891-ben Sienában adtak ki, és amelyet aztán később újabb kiadások követtek, személyesen Celestino Zini atya dolgozta ki. A piarista rend konstitúcióit használta fel kiindulási pontként és iránymutatásként, majd azokat egy női kongregáció működéséhez igazította. Aztán, ahogy teltek az évek, tapasztalatára és jó tanácsokra támaszkodva Celestina anya átdolgozta és naprakészre írta a konstitúciókat. Ez volt az az új, végleges szöveg, amelyet Rómában bemutatnak, hogy a pápa jóváhagyását kérjék rá.

Hogyan fejlődött a szerzetesintézmény a 20. század első huszonöt évében? Röviden és időrendben a következők történtek:

Livornóban történtek bizonyos átalakítások, majd a város feletti Montenero hegyen megépült az áhított otthon a beteg leányok és szerzetesnővérek számára. Firenzében is történt változás, ahol a via Faenzán a felújított ház véglegesen generálisti házzá²³ vált.

Mіндеzen változások és alapítások során Celestina anya Istennek szentelt szerzetesi életét különböző helyszíneken élte: a via Faenzán 1889-től 1897-ig; a viale Michelangelón a Villa Margherita kastélyban 1897-től 1901-ig; 1901 és 1906 között Firenzében a via Centostellén élt, majd ismét visszatért a via Faenzára, és 1906-tól 1925-ben bekövetkezett haláláig itt élt.

1908-ban az alapításokkal átlépték Toscana határait. November 14-én Mistrangelo bíboros ösztönzésére megérkeztek Genova-Corniglianóba, hogy a piarista atyák 1892-ben alapított új iskolájában konyhai és háztartási munkát végezzenek. Ez azonban nem igazán volt összeegyeztethető karizmájukkal, és szinte azonnal el is hagyták az iskolát. Viszont nyitottak egy gyermekmenhelyet és óvodát Caderivában, amely később átköltözött Staglienóba, és ott működött 1919-ig.

A piarista nővérek áldásos tevékenysége lassan egész Olaszországban ismertté vált. A hivatások száma megsokszorozódott, plébánosok, püspökök és városok kéréseik özönével árasztották el őket: hogy alapítsanak óvodákat, nyissanak nappali és esti iskolákat, szervezzenek iskolán kívüli és plébániai tevékenységeket, stb. A kongregáció sietség nélkül és megfontoltan válaszolt a felkérésekre. Csak néhány új alapítást emelünk ki, és csak listaszerűen soroljuk fel őket. Aki akarja, egy részletes térképen meg is találja az egyes településeket, városokat: 1912: Barberino Val d'Elsa; 1913: Jesi; 1914: Ponte a Sieve; 1917: Borgo San Iacopo; 1918: Cerreto d'Esi; 1919: Montenero;

²³ Az a rendház, ahonnan a generális irányítja a szerzetesrend működését.

1922: Santa Maria Nuova; 1923: Sanmontana; 1923: Marrona;
1924: Ponte Biggianese; 1924: Grisolera; 1925: Collina...

A piarista nővérek lányai egy 1920-ban készült fényképen

Róma is kitarja kapuit

Celestina anyja az összes alapítás közül a rómaiakat várta a leginkább. Firenzei leányainak a sokszor mondta: „El tudjátok képzelni, mit jelentene az, hogy házunk lenne Rómában, ahol a kereszténység fejének székhelye van, és ahol oly sok mártír vére folyt?”

Számára ennek a vágyott alapításnak kettős jelentősége volt: egyrészt piarista, másrészt egyházi jellegű. Eleinte azonban nem nyílt rá lehetőség. Celestina anyja mosolyogva jegyezte meg többször: „Mennyire szeretem én Szent Pétert, ő pedig nem akarja, hogy én Rómában legyek!”

Végül 1922-ben néhány nővértársával sikerült az örök városba utaznia, de vágya csak egy évvel később válhatott valóra.

1923. augusztus 17-én meghatódva imádkozott Kalazanci Szent József sírja előtt, és október 15-én, Avilai Szent Teréz napján sikerült egy egészen kis menhelyet megnyitnia a Porta Furba mellett, ahová csupán tizenkét szegény kislányt – bebörtönzöt-

tek gyermekeit – tudott befogadni. Több hónapba telt, mire az apró részleteket is kidolgozták, hogy gondoskodni tudjanak a leánykákról. Megalakult egy négy szerzetesnővérből álló közösség, amelynek Anna Volpi nővér lett az elöljárója. Október 26-án Giulio Salvadori tanár úr, „a jóság költője” együttműködésének köszönhetően egy boldoggá avatási eljárás alkalmával XI. Pius kihallgatáson fogadta a közösséget. A pápa figyelmesen végighallgatta Anna nővér elbeszélését, majd felkiáltott: „Jól van, jól van! Szinte a semmiből indultatok, legyen hitetek... a Gondviselés megsegít majd benneteket.”

És ez nem csak ígélet maradt. Amikor elérkezett a karácsony, XI. Pius pápa Carlo Cremonesi alamizsnás útján ötezer lírát küldött ajándékba, „hogy a piarista nővérek intézete megerősödjék Rómában”.

Celestina anya visszatért Firenzébe, de szíve Rómában, a kislányok között maradt.

„A következőket ajánlom – írta azonnal nővértársainak. – Figyeljetek rám: ne legyen semmittek, nélkülözsetek minden tekintetben. Igyekezettek leányainkban Jézus képmását látni, és az ő dicsőségére végezzétek munkátokat; gondolatok mindig arra, hogy ezekből a leányokból az lesz, amivé ti nevelitek őket. Az ő földi életben való előmenetelük és örök életük egyaránt nagyrészt a ti kezetekben van.”

Leveleiben a következő kérdések is mindig fellelhetőek: „Hogy érzitek magatokat? Hogyan mennek a dolgok? Mivel foglalatkoskodnak a leányok?”

Majd közvetlenül a négy szerzetesnővérhez fordulva, ugyanezen levélben áll a következő is:

„Az emberekkel ne legyetek bőbeszédűek, inkább imádkozzátok sokat. Tanítsátok meg a lányokat, hogy illemtudók legyenek a beszédben, illendően tudjanak helyet foglalni, mozdulataikban, gesztusaikban, köszönésükben és mindenekelőtt érzéseikben illemtudók legyenek. Tanítsátok meg őket jól a

keresztény tanítás alapjaira, hogy visszariadjanak a bűntől, a hazugságtól, és az engedetlenségtől. És maradjatok mindig boldogok, egészségesek és szentek!”

Az első római évben a nővérek sok problémával küszködtek, és bizony sokszor értetlenséggel találták szemben magukat. A kétség és a szenvedés éve volt. Ez volt az első római székhelyű gyermekotthon, amelyet a bebörtönzöttek leánygyermekei részére alapítottak. Mindez nagy megdöbbenést keltett a városban, és sokan nem nézték jó szemmel a kezdeményezést. Elcsüggedt nővértársainak Celestina anyja nagy meggyőződéssel mondta, és 1924 végén egy levélben le is írta: „Majd meglátjátok, hogy halálom után csupa szép és jó dolog fog történni veletek.”

Celestina anyja úgy tervezte, hogy leánygyermekének egy tágasabb és kényelmesebb házat ajándékoz, de ezt a feladatot már nem ő, hanem leányai és az isteni gondviselés oldotta meg.

7. Milyen volt Celestina anya?

Anyácska és lelki író

Celestina anya alacsony, törékeny teremtés volt. A kislányokat, akik ki voltak éhezve a szeretetre, különös anyai szeretettel vezette, telve kedvességgel és gyengédséggel. A gyakorlatban is megmutatta, amit nővértársainak gyakran javasolt: „Tiszteljük a leánykákban a kisgyermek Jézust!”

Nem sokkal azután, hogy befogadta intézetébe a szükségét szenvedő kislányokat, különösképpen azokat, akik legjobban rászorultak a segítségére, a bebörtönzötték lányait, hamarosan valóságos és szeretett anyjukká, hiteles tanítójukká vált. Amikor leánykáihoz szólt, gyakran használt kicsinyítő képzőket. Ez a fajta beszéd és az ő törékeny alakja a felsőbbrendűségnek még a látszatát is kizárta, méghozzá olyannyira, hogy a leánykák, a családok és a szerzetesnővérek is inkább anyácskának (madrina) szerették szólítani, nem anyának. Ez igen találó megszólítás volt, hiszen a szeretet a tisztelettel párosult benne. Ő is örült ennek, és szerette, ha anyácskának szólítják.

Az ember elcsodálkozik azon, hogy egy ilyen törékeny nőnek, aki a legkisebbek között dolgozott, ennyi elfoglaltsággal és állandóan adósságterhekkkel küzdve még arra is volt ideje és tehetsége, hogy könyveket írjon. Rendkívül tehetséges nő volt; s az időt az íráshoz pihenőidejéből csente el. Annyi bizonyos, hogy igen sok írása maradt ránk. Hosszú a listájuk: huszonkét kötet, több ezer kézírásos oldal, és nyolc kinyomtatott könyv.

A kéziratok közül kiemelkedik a levelek kilenc kötetre rúgó gyűjteménye, amelyeket lelkivezetőinek, elsősorban Zini atyának, előljáróinak, jótevőinek, a leányoknak és azok szüleinek írt. A maradék tizenhárom kötetben pedig rendkívül változatos témákat érint: a szerzetesintézmény története, a regulák, a konstitúciók, az Úr szenvedéstörténete, a szentmise, a szentségek, a katekizmus, különböző drámai darabok, költemények,

történelem és földrajz, matematika, irodalom, pedagógia és zene. Egy névtelen szerző füzetében, amelyben a *Regioni d'Europa* [Európa régiói] című írás található, Celestina anyja javításai láthatóak, nyilván olvasta és használta a tanításban. Mindez egy kincsesbánya, amelyből nem hiányoznak a rendkívül biztos intuíciók, sem egy csipetnyi a firenzei csipős szellemességből.

A kiadott könyvek listája a *Regole per le Sorelle Povere Calasanziane del II Ordine delle Scuole Pie* [Regulák a piarista második rend szegény piarista szerzetesnővérei számára] című művel kezdődik (Siena, 1891, 52 oldal). A listát két mű zárja: *Devote pratiche* [Ájtatossági gyakorlatok] (Firenze, 1923, 322 oldal), amely pontos szabályokat közöl, hogy a konstitúciók érthetőek és a gyakorlatban alkalmazhatóak legyenek, valamint egy könyvecske *Piccolo dialogo sulla S. Messa ad uso delle bambine delle Suore Calasanziane* [Rövid párbeszéd a szentmiséről. Piarista nővérek és leányaik kézikönyve] címmel (Prato, 1923, 27 oldal).

E két szélső időpont között még három kötete jelent meg. Az egyik, amelynek címe *Manuale Calasanziano* [Piarista kézikönyv] (Prato, 1914, 349 oldal), a szerzetesintézmény konstitúcióit és reguláit tartalmazza.

Az írások közül két könyvet szeretnénk kiemelni:

1. *Meditazioni sulla Passione di Gesù* [Elmélkedések Jézus szenvedéséről]. Ez egy 470 oldalas kötet, amelyet 1926 júliusában Giovanozzi atya adott ki. A szerző szándéka az volt, hogy kifejezze mély áhítatát Jézus szenvedése iránt. Követi a piarista hagyományt, amelyet közvet-

Celestina anyja íróasztala

lenül Zini atya hagyományozott rá. Carlo Cremona atya, aki nemrégiben átvizsgálta a könyvet, kiemeli az elmélkedések misztikus jellegét, és megjegyzi: „Ezek az oldalakon egy szemlélődő lélekkel találkozhatunk, aki nagy egyszerűséggel fedezi fel az Úr testi és lelki fájdalmait, az olvasót is bevonja e szemlélődésbe, és közelebb viszi a Megfeszítetthez.”

2. Celestina anyja másik könyve: *Il Divino Sacrificio, spiegato al popolo e breve indirizzo per prendere parte alla Messa* [Az isteni áldozat magyarázata a hívők számára és rövid útmutatás a szentmisén való részvételhez]. Mindössze egy 99 oldalas kis könyvről van szó, amelyet 1921-ben jelentettek meg, és azóta többször újra kiadtak. Eucharisztikus jellege bölcs kateketikai jelleggel és a hívő néphez való közelséggel párosul.

Mindkét könyv felfedi előttünk Celestina anyja lelkiségének kulcsfontosságú elemét: ez a szenvedésében szemlélt Jézus személye, aki szeretetből az eucharishtiában nekünk adja magát.

Ezt a két írást együtt olvasva az egyik teológiai szakértő a következő négy jellemző erős jelenlétét hangsúlyozza:

1. a megfeszített Jézus Krisztus szeretete;
2. odaadás és ráhagyatkozás Isten akaratára;
3. mintaszerű viselkedés a kereszt hordozása és a szenvedések idején;
4. a felebarát szeretete és buzgóság a lelkek üdvéért.

Celestina anyja soha nem kérkedett azzal, hogy bölcs vagy szakértő lenne; mindazonáltal a számos idézet vallásos szerzőktől, valamint az egyházatyák által írt szövegekre való sűrű hivatkozás arra mutat, hogy olvasott, könnyed tollú, nagy lelki bölcsességgel megáldott személy volt. Az anyaghoz levéltára száz Celestina anyja által kiválasztott, megvásárolt, felcímkézett és aláhúzásokkal teli könyvet őriz.

Szent felelőtlenség

Pár történettel folytatjuk Celestina anya személyiségének ismeretetését, vagy ha jobban tetszik, Celestina anya mondásaival.

Egy alkalommal azt mondta egy ismert ügyvédnek: „Ügyvéd úr, engem bármelyik nap elkaphatnak, mert tömve vagyok adósságokkal, és fogalmam sincs, hogyan tudnám őket kifizetni.”

Amikor nővértársai azt tanácsolták neki, hogy szükség lenne ismét kölcsönhöz folyamodni, azt válaszolta: „De mit gondoltok, ki ad majd nekünk kölcsönt? Hiszen mindenki tudja, hogy adósságaink fejünk búbjáig érnek.”

Két szemléletes mondat ez, amelyek az igen szerencsétlen valóságot tárják elénk.

Celestina anya házai szükséglet szenvedtek: ott voltak a lányok, a szerzetesnővérek, az élelmiszer, ruházat, iskolai szemléltető eszközök, gyógyszerek, bérleti díjak stb. Továbbá az a sok pénz, amelyet a diplomra és díszítésre szántak, hiszen mindenki tudta, hogy amikor az oltáriszentségi Jézus tiszteléről volt szó, Celestina anyának nem számított, mekkora a költség. A szükségletek kielégítéséhez, a költségek kifizetéséhez rengeteg pénz kellett. Soha nem lehetett tudni, miből fizeti ki mindezt, hiszen sem járadéka, sem biztos hitele, sem állandó fizetése nem volt. Joggal mondta hát Celestina anya, amikor megfontolt személyek figyelmeztették a kilátásaikra: „Krisztus szögekre akasztva halt meg, mi pedig szögekre akasztva élünk.” Az adósságokat nevezte szögeknek, és erre bizony megvolt az alapos oka.

Amikor megalapította az első oázist a bebörtönzöttek leányai számára, rengeteg jó szándékú tanácsot kapott józan gondolkodású, két lábbal a földön járó személyektől, akik tudtak számolni, és biztosak voltak abban, hogy a zsebben lévő készpénz nélkül bizonyos problémákra egyszerűen nem létezik megoldás. Azt ajánlották például neki, hogy írjon egy körlevelet, utána pedig küldje szét gazdag családoknak. Ezt a tanácsot hallván Celestina anya elment a kápolnába. Már szólt az ebéd-

re hívó harang, de az anyja nem jelent meg. Egyik nővértársa odament hozzá, és azt mondta neki: „Mit csinál, anyám? A leánykák már várják az ebédlőben.” Celestina anyja pedig teljes egyszerűséggel válaszolt: „Jézustól kértem tanácsot, mert attól félek, hogy ez a körlevél, amelynek kiküldését fontolgatjuk, sok-sok pénzt hozhat nekünk; ezzel viszont elveszíténék a szegénység szellemét.”

Ezen jó szándékú emberek közé tartozott Beppa nagynénje is, aki unokahúgát látva elveszítette türelmét: mivelhogy az anélkül fogad be nap mint nap szükségét szenvedő leánykákat, hogy aggódna az elkövetkezendők miatt. Az alábbiakban olvashatunk egy párbeszédet a nagynéni és unokahúga között:

– *Te persze nem aggódsz a jövő miatt... Hogyan tudsz majd ennek a sok lánynak mind enni adni?*

– *Majd Jézus gondoskodik erről. Majd meglátod, nénéem, minden rendben lesz, csak nagy hitre van szükségünk, semmi másra.*

– *No persze, persze. Csak amikor már nem lesz semmi, vajon mit teszel majd eléjük az asztalra? Talán egy szép nagy bögre hitet?*

És úgy tűnt, neki van igaza, mert az adósságok egyre csak halmozódtak, és a hegy napról napra magasabb lett. Nicola Martelli gróf írta a következőket, aki nagyon jól ismerte Celestina anyját:

„Celestina nővér története, legalábbis attól kezdve, hogy én ismertem, az adósságok története volt. Higgadt arccal számoltatta, hogy mivel tartozik, szívét azonban szörnyű fájdalom járta át. Néhányan csodálták a benne élő szegénység szellemét, mások az Úrba vetett hatalmas bizalmát; mások azonban éppen ellenkezőleg: a fejüket csóválták, és szent felelőtlenségnek nevezték azt, amit csinál.

Számomra ő az irgalmasság és a felebaráti szeretet legmagasabb fokát jelentette. Elfogadni a nyomorúságot, amikor Isten úgy parancsolja, igen nagy érdem; de nemcsak elfogadni, hanem vágyani is rá, hogy ezáltal mások ne szenvedjenek, nos, ez

már hősiesség. Celestina nővér megígérte fogadott lányainak, hogy nem lesz szenvedésben részük, és minden áron meg akarta tartani ezt az ígérését, még azon az áron is, hogy hatalmas adósságokat halmoz fel, ami a szerencsétlenség legalsóbb lépcsőfoka, és a nagylelkű ember legszörnyűbb agóniája.”

Celestina anyja megállás nélkül dolgozott. Sokat, de csöndben szenvedett. És „minden remény ellenére reménykedve élt”. Hitt a gondviselő Istenben: ez volt életének alapja. Nővértársainak nagy meggyőződéssel mondta: „Nem szabad csüggednünk. Az a fontos, hogy mi jók vagyunk, és hogy jót teszünk a leánykáknak. Így hát megérdemeljük az isteni segítséget. Majd jön a pénz is, még több is a kelleténél!”

A pénzüsszegek pedig tényleg sorban érkeztek, és senki nem maradt éhen az ebédlőben. Joggal írta le Giovannozzi atya Celestina anyja intézetéről, hogy úgy működik, mint a csodálatos kenyérszaporítás. Senki nem értette, hogyan, de napról napra egyre csak gyarapodott.

A bájos megkopasztó

Amikor 1914-ben kitört az I. világháború, a piarista nővérek tevékenysége megsokszorozódott. Az elhagyott gyermekek számára befogadó „fészkeket”, a fronton harcoló katonák családjai számára pedig segítő központokat nyitottak. Ezekből az otthonokból azonban hiányzott az olaj, a tüzelő, a kenyér. Erre emlékeztette Gemma nővére is egyik levelében. Ugyanezt mondták neki nővértársai is. Ő azonban rendíthetetlen maradt:

„A gondviselő Isten folyamatosan mennyei kiváltságokban részesít bennünket, és noha átélünk szomorú időszakokat az élelmiszerhiány miatt, soha nem szenvedtünk hiányt semmiben. Ó, hiszen igaz, hogy ha hiszünk a gondviselő Istenben, megjutalmaz bennünket, és mindenkinek gondoskodik a napi betevőről, amennyire csak szüksége van.”

Ugyanekkor, az éhínség éveiben még további két eset szomorította el a nővéreket Firenzében, és okozott nekik nagy fájdalmat.

Celestina anyja súlyosan megbetegedett, rendkívül magas láza volt. Az orvos összeráncolta szemöldökét, és azt mondta, hogy számítani kell a legrosszabbra. Firenze és a piarista közösségek mind döbbenet hallották a hírt. A szerzetesnővérek és a leányok csak imádkoztak és imádkoztak, kérték az Urat, hogy adja vissza anyácskájuk egészségét. És Isten meghallgatta könyörgéseiket. Egy hajnalon újra feltűnt köztük a beteg, mosolyogva, mint mindig, és teljesen gyógyultan. Az orvos nem hitt a szemének. A városban pedig elterjedt, hogy a lányok imái csodát műveltek.

Mistrangelo bíboros ellátogatott hozzá, hogy gratuláljon. Természetesen emlékeztette az anyát, hogy a kislányok imája mentette meg. Celestina anyja gyorsan megfelelt neki: „Eminenciás uram, mondja inkább azt, hogy a hitelezőim imája mentett meg.”

Celestina anyja megnyerte a halál elleni küzdelmet, más halálesetek azonban az ő anyai szívéet gyötörték: három lány halála, akik piarista nővérek szerettek volna lenni; egy ígéretes fiatal szerzetesnő, akit élete virágában ragadott el a halál; a megtért kicsapongó, Giosuè Borsi halála, aki a via Faenza-i rendház és a szerzetesnők nagy jótevője volt, és akiket ő „szedrecskéknek” nevezett; és egy nagylelkű hölgy halála, aki sok pénzt költött az adósságok visszafizetésére, ruhákat vett a lányoknak, és a felújítási munkálatokhoz is hozzájárult. Ez a hölgy halála napjáig nagyon jószívű maradt, és amikor napvilágra került a végrendelete, kiderült, hogy gazdag örökséget hagyott a piarista nővérekre.

A gondviselő Isten csendes műve volt ez. Az előző ismeretlen nevű hölgy mellett meg kell emlékeznünk Brillí Peri asszonyról is, aki egy autóversenyző-bajnok édesanyja volt, és még sok mindenkiről, akik nagylelkűen segítették Celestina anyja művét.

Az anyácska minden jótevőnek kifejezte háláját, vagy közvetlenül, személyesen, vagy pedig rendkívül őszinte és kedves levél formájában. A sok közül egyet idézünk, hogy jobban megismerhessük Celestina anyja nyelvezetét.

A montenerói partvidéken lévő alapítást illetően, amely az idős szerzetesnővérek és egészségi problémával küzdő leányok számára fenntartott ház volt, Maria és Celina Budini-Gattai nővérek mutatkoztak igen nagylelkűnek. Celestina anyja, ahogy megkapta a 25 000 líra kamatmentes kölcsönt, azonnal meghatódva írt nekik levelet Livornóból 1922. november 24-én:

„A ház biztosítva van! És kinek köszönhetjük mindezt? Nagylelkű, csodálatra méltó jótevőinknek. Isten fizesse meg önöknek! A montenerói kis betegek könnyekkel áztatott, végtelenül hálatelt leveleket írnak. És soha nem felejtenek el önökért imádkozni. Gemma nővéremmel és mindenki mással együtt hálatelt és tiszteletteljes lélekkel üdvözlöm önöket. A legelkötelezettebb és legszeretőbb szolgáljuk, Celestina nővér.”

A montenerói Mária-kegyhely

Még azt is érdemes elmondani, hogy maga Celestina anyja is tudta, hogyan kell a Gondviselés csodáit elősegíteni. Megvolt a képessége ahhoz, hogy tudja, miként kérjen, és hogy azt nagyon elegánsan tegye. Az alábbi kis epizód jól érzékelteti ezt az adottságát.

Amikor Rómába utazott, hogy az anyyira óhajtott alapítást előkészítse, nyomatékosan ajánlotta ezt az alapítást Enrico atya, Giulio Salvadori testvérének figyelmébe azzal a szándékkal, hogy anyagi segítséget kérjen tőle. Miután pedig átvette az adományt, ezzel a párbeszéddel fejeződött be az eset az anya és az adományozó testvére között:

- Látja? - mondta Celestina. Nem tehetünk mást, mint megkopsztani az embereket.

- Ez így van, de aki megkopsztja őket, az olyan bájjal teszi, hogy a megkopsztott ember kötelességének érzi még azt is, hogy köszönetet mondjon érte.

Azonosulva Kalazanciussal

Celestina anyja élete és munkássága csak Kalazanci Szent József életének és munkásságának fényében érthető meg igazán. Tudjuk, hogy Celestina anyja többször olvasta a szent életrajzát.

Kalazancius életében különösen három dolog ragadta meg:

1. Kalazancius találkozása az utcagyerekekkel, és a piarista iskolák azonnali megalapítása annak érdekében, hogy nevelni tudja őket;
2. a Szent Szűz megjelenése a gyermek Jézussal a karján a San Pantaleo-rendház kápolnájában egy csoport gyermeknek, akiket Kalazancius vezetett, és akik épp a folyamatos imát végezték;
3. különösképpen pedig Szűz Mária megjelenése az idős, meg nem értett, üldözött Kalazanciusnak, hogy a boldog vég jó hírt közölje vele.

Azt is tudjuk, hogy 1888. november 18-án írt egy egyszerű, őszinte levelet Mauro Ricci atyának, a piarista rend generálisának. Ennek a levélnek a teljes szövege fennmaradt. Benne

a fiatal Marianna elbeszéli a generális atyának, hogy ő Kalazanci Szent Józsefet testvérei útján kezdte megismerni, akik piarista iskolában nevelkedtek, és azt is, hogy Celestino Zini tanításának és példájának köszönhetően továbbra is mélyíti a szenttel kapcsolatos ismereteit. Most kéri felvételét a piaristák második rendjébe, mert Kalazanciushoz hasonlóan ő is szeretne egy szerzetesintézményt létrehozni a lányok keresztény oktatása és nevelése céljából, és szeretne Kalazanci Szent József eredeti szabályzatának megfelelően élni. Iskolát szeretne létrehozni, és jó lenne, ha ez együtt lehetne egy templommal. Egyszóval szeretne egy új San Pantaleót²⁴.

A San Pantaleo-rendház bejárata

A San Pantaleo-templom homlokzata

Mindez pontosan be is következik: a második rend, az intézmény megalapítása, a szabályzat, és még az új San Pantaleo is a via Faenzán.

1905. május 31-én elutazott Rómába egy kis csoport szerzetesnővérrel és leánnyal, hogy elnyerjék a teljes búcsút, amelyet abban az évben X. Pius pápa meghirdetett. Kihasználta az alkalmat, és felkereste a San Pantaleo-rendházat; imádko-

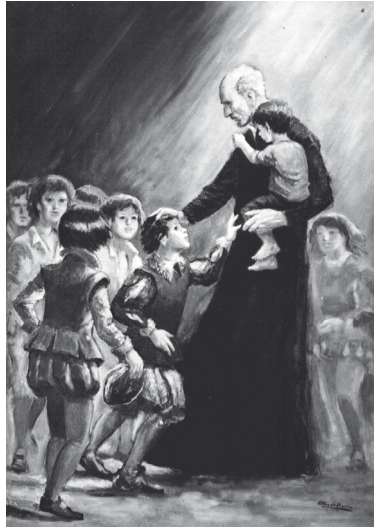
²⁴ A San Pantaleo-rendház a piarista rend római anyaháza, a rendi vezetőség innen irányítja a rend munkáját.

zott abban a szobában, ahol Kalazanci Szent József élt és meghalt. A krónikák szerint az ottani piarista szerzetesek ajándékoztak neki néhány értékes ereklyét, valamint egy nagyon régi könyvet *Massime spirituali*, azaz *Lelki alapelvek* címmel, amelyet a szent életének utolsó éveiben igen sokat forgatott.

Firenzébe visszatérve megírt egy színdarabot *Képek Kalazanci Szent József életéből* címmel, amelyet a via Serraglin álló kis színházban be is mutattak a lányok. A közönségnek nagyon tetszett, s az előadás lelki és anyagi értelemben is bő termést hozott.

Így érthető, miért választotta szerzetesi névként ugyanazt, amelyet Kalazancius, és érthető, hogy az új kongregáció védőszentjének is a szentet nevezte.

Sokat lehetne még írni a kettejük közti lelki kapcsolatról. Ezek ugyan értékes információval szolgálnak, de soha nem hatolnának a lényeg mélyére. Celestina anya a mély valóságok, a lelki párbeszéd és a gyakorlati következtetések embere volt. Ezért attól kezdve, hogy megismerte Kalazancius, megszerette annak konstitúcióit, és minden irányelvében, az időbeosztásában és vallási gyakorlataiban is ezeket alkalmazta. Az idő múlásával folyamatosan kincs gyanánt szedegette össze a kalazanciusi lelkiséget, amelyet feldolgozva, megélve és saját karizmájává téve nővértársai között és intézménye minden szegletében folyamatosan terjesztett.

Kalazancius, gyerekekkel

Cselekvésben kibontakozó karizma

Celestina anya teljesen azonosult Kalazanci Szent József lelkiségével és pedagógiájával. Celestina anya egyik írásából idézünk:

„Szeretet lelke, önmegtagadás lelke, önfeláldozás lelke. Ez a hármas lelkiség, amely mindig csodálatos módon alakította a piarista életet, ugyancsak lelkisége Kalazanci Szent József Szegény Leányai Intézményének is.”

Ennél világosabban nem is fogalmazhatott volna. Más alkalommal pedig ugyanilyen egyértelműen fogalmazza meg a rendjének célját:

„Intézeteink célja az, hogy a leányok szívét és lelkét szerető gondoskodással és végtelen türelemmel megnemesítsük, keresztény érzelmekre hangoljuk, és valódi irgalmasságra, szorgalomra neveljük őket, hogy ezáltal a társadalomnak példás nőket és érnyes édesanyákat adhassunk.”

A piarista atyák rendjének alapítója nevelési és képzési programját két szó együttesével fogalmazta meg: *pietas et litterae*. Lefordítható ugyan magyarra: *jámborság és tudományok*, de a mai szóhasználatban a jámborság szó nem fedti pontosan azt, amit Kalazancius ezzel mondani akart. Talán még egy kicsit gunyoros íze is van ma ennek a szónak: „jámborkodó”. A *pietas* sokkal többet jelent: azt a keresztény magatartást jelöli, amely magában foglalja az imádkozó jámborságot is, de amely megnyilvánul az ember egész életvitelében, erkölcsében is. Celestina anya szívesen alkalmazta a kalazanciusi jelmondatot saját intézménye karizmájának kifejezésére. Képes volt korának jeleit olvasni és értelmezni, s azonnal nekivágott, hogy a történelem keresztre feszítettjeinek útját járja, és hirdesse nekik Jézus feltámadását. Elkötelezett hívő és a veszett ügyek védelmezője volt.

„Ha kérhetnék valamit – írta –, az az lenne, hogy mindenkinek gondolnia kellene a szenvedő kislányokra..., és még több szükséglet szenvedő kislányt kellene megkeresni, és magunkhoz venni.”

Ezeknek a szükséglet látó leányoknak nyitott intézeteket, hogy azokban a lélektelen társadalomból kivaszított gyermekek vidám és befogadó környezetre lelhessenek, ahol fizikailag és szellemileg is biztosították az anyai szeretet melegét mindazoknak, akiknek ez otthon nem adatott meg. Celestina anya számára ez az anyai odafordulás alapvető fontosságú volt, és ugyanezt adta át szerzetes leányainak is, olyannyira, hogy ők maguk írták le a következőt: „A gyermekek számára mi sokkal inkább anyák, mint nővérek vagyunk.”

Ezeknek az intézeteknek, iskoláknak és menhelyeknek az egyik legalapvetőbb jellemzője a teljes ingyenesség volt. Azért is mondjuk, hogy *teljesen* ingyenes, mert az elhagyott leányok itt mindent ajándékba kaptak: fedelet a fejük fölé, szeretetet, nevelést, ruhát, élelmet. Így könnyen érthető, hogy a kísérletet látván szüntelenül érkeztek a megkeresések az újabb alapítások igényével. Celestina anya Istenben bízva tizenhat intézetet alapított, amelyekből kettő még élete során bezárt. Ezek a központok elsősorban a firenzei, livornói, genovai, velencei, anconai és a római provinciában létesültek. 1925-ben kétszáz bentlakó leányt neveltek ezekben, többségük árvák vagy bebörtönzöttek leánygyermekei voltak, és a nem bentlakók száma ennél még magasabb volt, körülbelül ezer leány. Csupán Jesiben háromszázan jártak iskolájukba.

Az idő múlásával sem csökkent a kérelmek száma. 2008-ban a piarista nővérek által fenntartott nevelési intézmények száma tizenkilenc volt. Ezek közül néhányat még Celestina anya alapított, de újak is nyíltak, illetve a régieket átalakították vagy átköltöztették. Ilyen átalakulást láthatunk például a via Furbán álló kis római intézet történetében, amelyet még Celestina anya nyitott meg, és amelyet aztán 1927-ben tizenkét leánykájával együtt átköltöztettek Róma modern városrészébe, a via Suore Calasanzianén álló tágas, modern központba.

A változások és az új alapítások most már nevelési programjaikban, technikai felszereltségükben is szélesebb perspektívákat kínálnak, és már a bevándorlók fiait és lányait is befogadják.

Jelenlegi (2012) tizenkilenc rendházuk közül a többség – tizennégy – Olaszországban található; ebből Rómában öt működik. Vannak még intézményeik Firenzében, Ponte Bugianesében, Livornóban, Milánóban, Rio Torto-Ardeában, Montichio-Sermonetában, Campi Salentinában és Jesiben.

Az iskolákon, óvodákon, napköziken, bentlakásos és család típusú gyermekotthonokon kívül üdülőházaik működnek Limone Piemontében, Azzano di Mezzegrában, Rio Torto-Ardeában a szünidőkben. Karizmájukhoz híven ezekben az intézményekben elsősorban szegény, segítséget szenvedő gyermekek, a bebörtönzöttek gyermekei kapnak segítséget, támogatást és védelmet. A firenzei via Faenzán, valamint a livornói házban még mindig él az Oltáriszentség napi imádása.

A piarista nővérek Olaszországon kívül is működnek. Válaszul a II. vatikáni zsinat szellemiségére átszelték az Atlanti-óceánt, és 1985-ben *Piarista Iskolák Édesanyja* és *Kalazanci Szent József* titulussal megalapítottak két oázis központot a braziliai Salvador Bahía városban.

Napjainkban is folytatják az egyház missziós és karitatív tevékenységét. Két stratégiaileg is fontos alapítás jött létre 2004-ben: a nicaraguai Tolában és Románia területén Nagykárolyban új intézmény nyitotta meg kapuit. Ez utóbbi a piarista atyák régi rendházának egyik részében működik. A piarista rendházat és iskolát 1727-ben alapították, és 1948-ban a kommunista diktatúra hatására szűnt meg. A piarista nővérek tizennyolc leányt nevelnek egy család típusú gyermekotthonban, akik között a legfiatalabb óvodás, a legidősebb egyetemista korú. 2009-ben napközi otthont és óvodát nyitottak negyven segítséget szenvedő és hátrányos helyzetű gyermek számára. A nővérek együttműködnek az ugyanebben az épületben működő Kalazanci Szent József-plébániával, valamint a régi piarista iskola utódiskolájával, a Kalazanci Szent Józsefről nevezett iskolaközponttal is.

A nagykárolyi magyar piarista nővérek, gyermekekkel

Mialatt ezeket a sorokat írjuk, a piarista nővérek római központjában az asztalon éppen egy kongói térképet hajtogatnak szét...

Mindig, ma is a szegények útját járják; hiszen az idő múlásával karizmájuk nem változott, és sajnos a rászoruló, szegény gyermekek száma sem csökkent.

A nővérek példaképe

Az a pápai nyilatkozat, amely elismerte, hogy Celestina Donati anya hősies fokban gyakorolta az erényeket kimondja: „Gondja volt a szerzetesnővérek lelki képzésére.” Hozzátehetjük: ezt a képzést jó példával, szóval és írásaival is végezte, de elsősorban jó példával járt előttük.

Ha elolvassuk a szerzetesnővérek róla írt nyilatkozatait, megtudhatjuk, hogy Celestina anya megkövetelte tőlük, hogy hűségesen teljesítsék a regulákban és a konstitúciókban előírtakat, és hogy naponta fejlődjenek a mi Urunk, a Szűzanya és a szentek iránti odaadásukban. Azt kívánta, hogy minden más kötelezettséget félretéve tartsák meg a havi lelkinapot, az éves lelkigyakorlatot és vegyenek részt a folyamatos szentségimádásban. Nagyon nagy fontosságot tulajdonított a kezdeti

képzésnek és a folyamatos továbbképzésnek. Értelmes papokat keresett, hogy az adventi és nagybőjti időszakban előadásokat tartsanak a közösségnek. Ösztönözte a vallásos könyvek olvasását, elsősorban a Bibliáét, különösen is az Újszövetséget.

Mindezeket nemcsak ajánlotta, de maga is gyakorolta. Látnyai számára Celestina anya mindig hiteles hangot jelentett. Ismerték válaszat Isten szavára. Attól kezdve, hogy érezte a megszentelt életre szóló meghívást, szolgálatkészen válaszolt, felvállalva minden következményt; nem volt benne kétszínűség, sem pedig önzés. Életét Isten akarátának folyamatos keresésére tette fel. Képes volt egyesíteni a cselekvésben való állhatatosságot a buzgó lelki étellel és a személyes tanúságtétellel Jézusról. Mindezt az Úr és az ő országa iránt érzett szenvedélyes szeretetével mutatta meg, a Szentlélek indításaira nyitott engedelmes magatartásával, és azzal a rendíthetetlen reménnyel, amely az apostol szerint soha nem csal meg (Róm 5,5).

Mindenki példaképe

Példaképként állt előttük, akit – érezték – utánozniuk kell, hiszen szerény és alázatos személyéből sugárzott a hit öröme, a mindennapi munka során, a kápolnában, az ebédlőben és a szabadidőben is, de mindenekelőtt akkor, amikor a kislányokkal foglalkozott.

Nem esett nehezére segíteni nővértársait mindennapos megszentelődésük útján. A szívében hordozta mindnyájukat, és arra buzdította őket, hogy szentek, boldogok és lelkesek legyenek.

Az egyiknek feltette a kérdést: „Szent vagy?” És megtörve a csöndet, hozzátette: „Mire vársz?” Mindegyiküket a szentség ház közelében, a Jézus iránti szeretettől áthatottan szeretete volna látni. Ebből a találkozásból született a szeretet és a

párbeszéd, a kicsinyekhez való közelség, a szegényekkel való együttérzés, a testvéri barátság, a lelki tűz és az öröm.

Azt mondogatta nővértársainak: „Aki szeretetet vet, szeretetet kap, és szeretetet arat majd.” Majd hozzátette: „Legyetek tüzes lelkűek! Az egész házat töltsétek be ezzel a tűzzel!” Ahhoz, hogy ezt a tüzet meggyújtsák és életben tartsák, négy dologra volt szükség: imádkozni, szeretni, dolgozni és szenvedni.

Mert bizony a piarista nővérek élete mindig nehéz volt, és különösen nehéz volt a kezdeti időszakban. A szegénység ezerféle sötét arcával kellett találkozniuk, a fenyegető adósságok voltak a szögek, amelyek életüket a kereszten tartották. Celestina anya nagyon jól tudta mindezt. Hullámzó tengeren kellett közösségét vezetni. A nap minden órájában fáradhatatlanul dolgoztak, és gyakran megesett, hogy még élete virágjában eltávozott közülük valaki. Celestina anya együtt szenvedett nővértársaival, és írásaiban megfogalmazta nekik azt a szerzetesi modellt, amelyet ő maga a kereszt lábánál fedezett fel, s amely megmutatta a követendő utat, a napokat és az órákat pedig világossággal töltötte be.

Az útról a következőt írta: „Ahhoz, hogy a mennyországba kerülj, nincs más út, csak a kálvária, amely tele van keresztekkel. Aki ezt a keskeny utat kikerüli, nem juthat el a mennybe.”

A napokról így szólt: „A sok áldozattal meghintett napok életünk legáldottabbjai.”

Az órákról pedig így: „A szenvedés órái Istennel való találkozásunk órái.”

Láthatjuk, hogy nem hosszas elméleti magyarázatokkal, hanem olyan rövid, találó, igazságot kifejező mondásokkal nevelte nővértársait, amelyeket könnyű volt megjegyezni és felidézni. Bizony sok lemondással járt elfogadni ezeket a tanításokat. Celestina anya számára minden ilyen lemondás az Istenhez közeledés útját jelentette. Nővértársai mindennapi életében észlelte is ezeket az önmegtagadásokat, ezért írta ezt nekik: „Minden egyes levélke, amely lehull a fákról, a menny újabb kis darabját mutatja meg nekünk.”

Nagyon fontosnak tartotta a vidámságot. Szemében állandóan ott bujkált a mosoly, és igyekezett örömet vinni a szegények házaiba is. Vidámsága csalhatatlan jele volt annak, hogy állandóan Isten jelenlétében élt, és biztos forrása volt a józan, egészséges pedagógiának. Egyszer, amikor pihenőidőben együtt voltak, ezt mondta leányainak: „A mindennapi kemény munkát végezzük vidám, vidám, vidám lélekkel!” Ilyenek is voltak: szegények és vidámak. Ma is épp ilyenek: szegények és vidámak.

Kürti-Bokor Judit piarista nővér

8. Végső találkozás Krisztussal

A lámpás lassan kialszik

Mivel állandóan keményen dolgozott, úgy vélték, Celestina anyja bizonyára jó egészségnek örvend. De életerejére, amely megfogyatkozott a sok utazás, a sok áldozat miatt, a kifizetetlen adósságok, az elhagyott gyermekek sorsa feletti aggodás miatt, a beteg és elhunyt szerzetesnővérek munkából való kioldása miatt, nos, az anyja egyre többet veszített életerejéből. Jelentkeztek az idős kor betegségei: asztma és a hörghurut nehezítették légzését, és a lépcsőn felfelé menet szívgyengesége miatt már alig bírta emelni lábait. Az orvos pihenést és könnyű diétát írt elő neki, ő azonban nem veszítette el a jókedvét, és szokásos bájával mondogatta néha: „Most bezzeg milyen nagy örömmel ennék egy nagy tál babot!”

Megértette, hogy közeledik a vég. Már szinte prófétai jövendölésnek számít, amit évekkorábban erről mondott: „Ha sikerül megalapítanom egy rendházat Rómában, meg is halok majd.”

A római alapítás munkálatai befejeződtek. Egy évvel később, 1924. augusztus 24-én az elöljárónők és minden rendtag Mistrangelo bíboros elnökletével gyűlést tartottak a centostellei házban. Azért gyűltek egybe, hogy megtartsák a piarista nővérek kongregációjának második egyetemes káptalanját. Ezen kellett megválasztani a szerzetesintézményt vezető generális anyát. Egy kivételével minden szavazólapra ugyanaz a név került. Így hát Celestina anyja generálisi elöljárói pozícióját egyhangúlag megerősítették.

Az egyházi jogban előírt káptalan²⁵ volt ez, a visszatekintés és a tervezés káptalanja, amelynek során azonban egy dologban nem voltak előrelátók...

²⁵ A káptalan (*capitulum*) egy szerzetesrend rendszeres időközökben tartott gyűlése, amelyen értékeli az elmúlt időszak eseményeit, megválasztják a

1925. március elsején ugyancsak Mistrangelo bíboros mondta a szentmisét a San Giuliano-templomban, amikor a folyamatos szentségimádás megkezdésének huszonötödik évfordulóját ünnepelték. Celestina anyja örült, de nagyon csöndesnek és kissé visszahúzódnak mutatkozott. Suttogva vallotta be: „Nem érzem jól magam.”

A szentségimádás ma is folyamatos

Ágyban kellett maradnia. Vajon a test volt-e ennek az oka, melyet a betegség megtámadott, vagy talán a végérvényes és közeli találkozás iránti sóvárgás? Látta édesanyját elmenni 1881-ben, lelkipolitikusát 1892-ben, édesapját pedig 1895-ben; Beppa nagynéni nem sokkal azelőtt távozott az élők sorából, Corso 1910 júniusában, Alfredo pedig 1921 szeptemberében. A családból mindössze hűséges nővére, Gemma maradt mellette.

legfőbb elöljárókat, jövőtervet készítenek, és megtárgyalják a legfontosabb felmerült kérdéseket, javaslatokat. Az egyetemes káptalanon az egész rend képviselői, a tartományi káptalanon az illető rendtartomány képviselői vesznek részt.

Mindezen halálesetek mellé még harminckét társát is elveszítette az évek folyamán: Maurát, Filoménát, Pompiliát, Catalinát, Antoninát, Irenét, Gabriellát, Gemmát, Cristinát... Mélysegesen szerette mindnyájukat, akik már vártak rá.

Az áldás értéke

Március 2-án Celestina anya láza magasra, 39 fokra szökött, és hidegrázás gyötörte. Faticchi doktor úr rendszeresen látogatta. Amikor a doktor a diagnózisra váró nővérekkel találkozott, azt mondta nekik: „Más alkalmakkor meg tudtalak vigasztalni benneteket, de ez alkalommal nem leszek képes rá.”

Sűrű napok voltak ezek, tele jó tanácsokkal és aggodalmaskodással. Celestina anyát azonban leánykái, a fiatal és beteg nővértársai sokkal inkább érdekelték, mint saját élete.

Megállunk most egy kicsit az utolsó négy napnál, és egy pillanatra Cesarina nővérral is foglalkozunk. Ő egy fiatal szerzetesnő volt, aki valamiféle szembetegségben szenvedett. Március 14-én reggel belépett a szobába, hogy a beteget meglátogassa. Celestina anya ráemelte tekintetét Cesarina nővérré, és ráparancsolt az ápolónőre: „Ennek a nővérnak nem jó a látása. Küldje el azonnal a szemészhez.”

A következő napon Cesarina nővér visszatért, hogy segítsen Celestina anyát, és hogy társaságot biztosítson neki. Amint Celestina anya meglátta, meghatódva mondta neki: „Cesarina, mennyit fáradsz te érterem! Ül le egy kicsit! Három napon belül megpihenhettek majd, szegény leánykáim! Mind miattam fáradotok, egy öreg nő miatt, aki már semmire sem jó.”

16-án pedig erősen megfogta Cesarina nővér kezét, és a következőket mondta neki: „Leányom, bocsánatot kérek tőled mindenért. Cesarina nővérnak gombóc nőtt a torkában, és zokogva válaszolta: „Anyácska, nekünk kellene öntől bocsánatot kérnünk. Hiszen ön mindig olyan sok jót tett velünk!” A beteg így válaszolt: „Állandóan rossz példával jártam elől. Hosszú időt töltök majd a tisztítótűzben ezért.”

17-én lelkivezetője, egy Raimondo Arrighi nevű karmelita atya megkérdezte tőle, hogy kíván-e gyónni. „Igen – válaszolta –, de *in articulo mortis* (a halál pillanatában). És a szent olajokat mikor adja fel nekem?” Szentgyónása után megkapta a feloldozást és a betegek szentségét. Látván, hogy a szobát zokogó szerzetesnővérek töltik be, feljűk fordult, és tiszta hangon, bár egy kicsit elrészékenyülve azt mondta nekik: „Mindnyájatoktól mindenért bocsánatot kérek.”

Raimondo atya majdnem minden reggel mondott szentmisét Celestina anyja szobájában. 18-án is így volt. Hajnali négy óra volt. Megáldoztatta a beteget, Gemma nővérét és a jelenlő szerzetesnővéreket. A mise befejeztével mindenki meghatódott, ahogyan Raimondo atya is bocsánatot kért Celestina anyától a saját, a szerzetesnővérek, a leánykák és minden jelenlő nevében. Utána pedig azt mondta neki: „És most, anyám, áldjon meg bennünket.”

Celestina anyja szobájának részlete

Celestina anyja szerénységből, illetve azért, mert úgy gondolta, hogy nőkhöz nem illik az áldásadás, elzárkózott ettől. Raimondo atya azonban így érvelt: „De hát Szent Ferenc és Kalazanci Szent József is így tettek.” „Adjátok nekem az ő lelkületüket – sóhajtotta Celestina anyja fájdalmasan –, és én is megteszem.” Majd látván leányai arcát és a pap biztató tekintetét, áldásra emelte kezét, és szinte érthetetlen hangon azt mondta: „Noha nem ér sokat...”

Meghalt egy szent

Ezek voltak az utolsó szavai. Ezután azonnal elkezdődött a haláltusája. A pap azt javasolta, hogy mondjon fohászokat. Ő csak nézett, az ajkai mozogtak, és a gyónási ima szövegéből ki-ejtett néhány szót. Azután nagyot sóhajtott, és többé nem mozgott. 1925. március 18-a, reggel hét óra volt.

Hetvenhat évet élt. Halálakor tizennégy rendházat hagyott hátra, amelyeket a szegény leányok számára nyitott, és százharminc szerzetesnővért, hogy szolgálják, gondozzák és szeressék a kisgyermeket.

Nem túlzás azt mondani, hogy egész Firenzét megrendítette a haláleset: „Meghalt egy szent! Celestina anya szent volt!” – mondták az emberek.

Testét felravatalozták, három napig nyilvánosan látogatható volt, először egy a kapu mellett álló teremben, majd pedig a San Giuliano-templomban. Itt tartotta gyászbeszédét Giovanni-ozzi atya. Emberek özöne látogatta a kis kápolnát, minden

A bíboros mellkeresztje

korosztályból és minden társadalmi rétegből jöttek leróni tiszteletüket. Megakarták mutatni, milyen nagyra becsülték Celestina anyát, köszönetet akartak mondani, és magukkal akartak vinni valamilyen tárgyi emléket, amelyet a holttesthez érintettek. Még Mistrangelo bíboros is hozzáérintette püspöki mellkeresztjét Celestina anya homlokához. Vajon testvéri gesztus volt ez, vagy utolsó pásztori áldás? Hogy a későbbiekben a kereszt ne csak kereszt, hanem ereklye is legyen?

Celestina anya szerény, egyszerű temetést akart; de a Szent Lőrinc-bazilikában mutatták be a gyászszertartást, amely az ő szeretetének és életének győzelméről szól.

Egyek a csöndben és imádságban

Firenze temetője Trespiano. A koporsót 1925. március 21-én a Donati család kriptájába helyezték, ahol azonban alig egy évnél tovább maradt. Több mint háromszáz ember kérte írásban Mistrangelo bíborost, hogy az anya földi maradványait szállíttassák át a San Giuliano-templomba. 1926. július 23-án Celestina anya újra járta mintegy diadalmenetben Firenze legnagyobb utcáit: San Gallo, Cavour, Gori, Atiento, Nazionale, Faenza. Elkísérték őt: Bonardi atya, a főegyházmegye káptalani vikáriusa, a piarista nővérek, a piarista atyák, más szerzetesrendek és szerzetesintézmények képviselői, jötevők, barátok és jámbor hívők. Olyan áthelyezés volt ez, amely egyben ünnepélyes polgári köszönetnyilvánítássá is vált.

A földi maradványait tartalmazó koporsót egy szép, carrarai márványszarkofágba helyezték. Egy felső gyámköre helyezték az anya mellszobrát, amelyet az ünnepelt szobrász, Sondini alkotott. A szarkofág elülső oldalán a következő latin nyelvű felirat látható:

PX
HIC DORMIT SPONSA CHRISTI
IOSEPHA COELESTINA A MATRE DEI
SANCTIMONIALIS ORD. SCHOLARUM PIARUM
MIGRAVIT AD DOMINUM
DIE XVIII MARTII MCMXXV

Magyarul:

(KRISZTUS BÉKÉJE)
ITT NYUGSZIK KRISZTUS MENYASSZONYA
AZ ISTEN ANYJÁRÓL NEVEZETT GIUSEPPA CELESTINA
A PIARISTA REND SZENT SZERZETESNŐJE.
AZ ÚRHOZ KÖLTÖZÖTT
1925. MÁRCIUS 18-ÁN.

A felirat, amely egyszerű, ugyanakkor elegáns is, Giovannozzi atya tollából származik.

A szarkofágot a szentélyen belül a főoltártól balra helyezték el. Ugyanennek az oltárnak a jobb oldalán nyugszik Zini atya, akinek földi maradványait 1994-ben hozták ide Sienából.

Ahogy valaki azt már találóan megírta, az anya és lelkiatyja immár együtt vannak, és örökkön-örökké imádják az Oltári-szentséget.

Celestina Donati szarkofágja

Celestino Zini síremléke

9. A boldoggá avatási eljárás

Életszentségének bizonyítása

Akik ismerték Celestina Donati anyát, meg voltak győződve arról, hogy szent volt életében, és szent volt halálában is. A piarista nővérek és az alapító anya tisztelői ezért tíz évvel halála után arra kérték a firenzei érseket, hogy indítsa el boldoggá és szentté avatásának hivatalos eljárását. Ez 1935. április 25-én történt meg. Ezután Celestina anyát az „Isten szolgálója” cím illette meg. Számos tanút hallgattak meg és mintegy hetven valomást rögzítettek. A háborús, nehéz idők azonban nem kedveztek az ügy folytatásának, azt 1936-ban felfüggesztették, és csak a háború befejezése után, 1948. július 8-án indították újra. A boldoggá avatási eljárás első, egyházmegyei szakaszát 1962. május 9-én fejezték be, huszonhét évvel annak megkezdése után. Az összegyűjtött iratokat elküldték Rómába.

Álljon itt pár példa a boldoggá avatási eljárás során elhangzott visszaemlékezésekből.

Elsőként Pietro Maffi pisai érsek nyilatkozata:

„Csak egyszer láttam őt, akkor is rövid ideig. Soha nem fogom elfelejteni alakját, melyet tiszteletet parancsoló, mély lelkiesség hatott át. Kedves tekintetét csak akkor emelte fel, ha a körülmények megkívoánták: egyébként pedig lesütött szemmel járt, a jól őrzött és szeretett ősi szokás szerint. Mikor pedig elmélkedő imádságba mélyedt, fejét kissé lehajtotta. Szavai nyugodtak, pontosak és szelídek voltak, és soha nem kísérte beszédét heves gesztikuláció: legfeljebb kezét mozdította lassan és higgadtan, magyarázat vagy megerősítés gyanánt. Arca pedig kedves, jószágos és derűs volt: azoknak az embereknek az arca volt ez, akik jól ismerik Isten vigaszát és az emberi nyomorúságot; annak az arca, akinek szívében, akár egy tabernákulumban, Isten lakozik, és párbeszédet folytat vele, és aki testőerei mellett áll, hogy

megértse őket és enyhítse fájdalmaikat, és hogy megvigasztalja őket. Nagyszerű ember volt, aki lelkében Isten felé fordulva, kezét nyújtotta embertársai megsegítésére. Ezt az emléket örööm én Celestina Donati nővérről.”

Celestina anyja Celestino Zini képét mutatja lányainak

Carlo Cremonesi, a pápa munkatársa ezt írta:

„Csak néhány alkalommal részesültem abban a szerencsében, hogy személyesen találkozok és beszéljek vele. De látványa és beszélgetéseink, még ha rövidek voltak is, kitörölhetetlen emléket hagytak bennem, melyet gyakran felidézek magamban. A nővérből sugárzott valami, ami nem e földről származott és tiszteletet keltett mindazokban, akik megismerhették őt. Jól ismerem a nővér jótékony és áldozatos tevékenységét, azt a sok áldást, amelyet intézménye alapításával adott a világnak, de mindezen a nagyszerű és hasznos cselekedeteken túl, tiszteletet keltett

földöntúli szellemével, és embertársainak az volt a benyomása, hogy egy szenttel állnak szemben!

Azt remélvén, hogy Isten szeretné hamar megmutatni választottjának adott dicsőségét, és az egyház is el akarja ismerni az érdemeit, én máris szentként tisztelem, és szentként imádkozom hozzá.”

A pratói püspök így nyilatkozott a boldoggá avatási eljárás során:

„Celestina Donati nővér, akit Isten arra hívott, hogy kiterjeszse Kalazanci Szent József irgalmas jóságát a szegény nép leánygyermekai javára és azok közül is a legelhagyatottabbak – a bebörtönzöttek leánygyermekének – megsegítésére, szívében nagy állhatatossággal és az anyai szeretet gyengédségével szerette ezeket a szerencsétlen kis teremtéseket; és ezt az irgalmas szeretetet hagyta örökül Kalazanci Szent József Szegény Leányainak, a piarista nővéreknek. Válaszképpen kedves mosolyára és anyai szeretetének meleg kisugárzására megnyílt és új erőre kapott a vihartól tépázott és a szerencsétlenség jéghideg markában szorongatott, boldogtalan kislányok szíve. Istenben bízva nagy dolgokat vitt végbe sokszor az anyagi eszközök hiányának ellenére is, és a gondviselő Istenben reménykedve derűs maradt akkor is, amikor az általa megindított jótékony tevékenységet komoly nehézségek szorongatták. A világtól való visszavonulása és áldozatvállalása révén tette szentté magát, és csak Istenben és az ő szeretetében keresett vigaszt a lelkén sebet ejtő fájdalmaakra.”

A sok írásbeli bizonyíték közül példaértékűek Andrea Cassulónak, Mistrangelo bíboros egykori titkárának szavai, aki az évek folyamán rendszeres kapcsolatban állt Celestina nővérrel:

„A szegénység szellemében élt. Nem tartott igényt semmi olyan dologra, amit a világ kínál fel mindennapi életünk kényelméért. Lelke mindig Jézusé volt, Jézusról beszélt és Jézushoz vitte mindazokat, akik abban a szerencsében részesültek, hogy megismerhették őt. Akik a templomban imádság közben látták őt, az lehe-

tett az érzésük, hogy nincs semmi földi ebben a teremtményben. Lelke olyannyira egybeforrt és elmerült Istenben, hogy a közelében lévő embereket is nemesebbé tette. Egy gondolat hatotta át összes levelét: Jézus és mindig csak Jézus mindenben.”

A gyerekeket hívó Jézus; Javier Agudo piarista festménye Getafében (2011)

A tanúbizonyságok között nagy jelentőséget tulajdonítottak a Celestina Donati nővér és lelkivezetője, Celestino Zini atya között folyó levelezésnek és azoknak az elméleti írásainak, amelyekben „Isten szolgálója – jegyzi meg egy teológus szakértő – a mélységes hit szellemétől áthatottan és a lelkek, különösen az erkölcsi veszélyeknek leginkább kitett leánygyermekek iránt érzett szeretetétől átfűtötten nyilvánul meg.”

Ezután következett az a munka, amelyet az ügy előmozdítója (posztulátor) végez Rómában: az összegyűjtött dokumentumok

alapján meg kellett írnia az alapító anya részletes életrajzát, és bebizonyítani, hogy a keresztény erényeket valóban hősies fokban gyakorolta. Ez az ezerszáz oldalas nagy munka (az ún. pozíció) az 1980-as évekre készült el. 1998-ban ezt először egy teológusokból, majd egy bíborosokból és püspökökből álló bizottság vizsgálta meg, és úgy döntöttek, hogy állításai mindenben megfelelnek a valóságnak. Ezért 1998. március 17-én II. János Pál pápa ünnepélyesen kihirdette, hogy a piarista nővérek alapítója, Celestina Donati anya valóban hősies fokban gyakorolta az erényeket, és ezért ettől fogva a „*tiszteletreméltó*” jelző illeti meg.

Olimpia nővér csodálatos gyógyulása

A Celestina anya közbenjárására kapott kegyelmi ajándékok száma mindig nagy volt, és a mai napig nagy. Ahhoz azonban, hogy Isten tiszteletreméltó szolgálóját az egyház boldoggá avassa, nem elég felsorolni ezeket a kegyelmeket; csodára is szükség van.

Celestina anya esetében ez a csoda, vagyis egy természetes úton meg nem magyarázható gyógyulás 1961-ben történt Firenzében, Olimpia Emanuelli nővérrel.

Olimpia nővér 1932-ben született Eracleában. 1950-ben lépett be a piarista szerzetesközösségbe, és 1955-ben tett örök fogadalmat. Apostoli munkáját az Arezzo közelében lévő Ponticinóban élő kislányok között, majd később a Ponte Buggianese iskolában végezte. Fiatal, vidám és lelkes nő volt, akin azonban egy napon erős rosszullet lett úrrá. Valami furcsa zsidbadás járta át a végtagjait, és olyan nagy fájdalmak voltak, hogy járni sem tudott. 1959-ben elvitték Firenzébe, hogy szakértő orvosok is megvizsgálják. Francesco Bozza professzor gondoskodott arról, hogy befeküdhessen a Careggi klinikára, és hogy ott az elismert Teodori doktor megvizsgálja. Sok vizsgálatot és elemzést követően az orvos felállította a végső diagnózist: neuromuszkuláris szklerózis (ideg- és izombetegség).

Olimpia nővér visszatért a via Faenzára, de már mozdulni sem tudott. Egész életére ágyhoz kötöttek kell élnie majd. Egy

napon meglátogatta Bozza professzor, akit elkísért egy kollégája is, egy igen jó nevű orvos. A beteg erőt vett magán, és megkérdezte: „Doktor úr, mondja meg, tudok majd valaha járni?” És a jó nevű orvos a fejét rázva szomorúan azt válaszolta neki: „Hazug lennék, ha azt válaszolnám, hogy igen.”

Olimpia nővérnek nem maradt hát más eszköze, mint hogy imádkozzék, és hogy Celestina anyára bízza sorsát. Hiszen ott volt eltemetve, és alig négy lépésre tőle ott voltak az ereklyéi: a szobája, az ágya, a könyvei, a feszülete... Szeretett volna átmenni oda, de lehetetlen volt, nem tudott járni. 1961 júliusának egyik reggelén megpróbálta meggyőzni Alfonsa nővért, akinek az egyik karja gipszben volt, hogy vigye át őt az anya szobájáig, de nem járt sikerrel. Ebben a pillanatban azonban megérkezett Marcellina; idős és egy kissé bizonytalan járású nővér, aki segített neki. Mindketten kimerülve érkeztek az áhított szobába. Olimpia nővér levetette magát az ágyra, és kezébe vette, majd

lábához szorította Celestina Donati feszületét, és fohász kodott hozzá. Egy idő után úgy érezte, hogy erő száll a lábába, felkelt és segítség nélkül tért vissza szobájába. A csoda egyértelmű volt, és a szerzetesnővérek nagy örömmel ismerték el ezt. Szeptemberre Olimpia nővér ismét tökéletes egészségnek örvendett. A kórházba visszavárták ellenőrzésre, de nem akart elmenni. Bozza professzor ment hát előbb a via Faenzára. Olimpia nővér így mesélt erről: „Látta, hogy talpon állok, ettől a látványtól halottsápadt lett, és megkérdezte, hogy ezt hogyan csináltam.”

Celestina anyja feszülete cingulumában

A gyógyulás azonnali és maradandó volt, a nővér vissza tudott állni a munkába, ma is (2012-ben) él. Az esetet számos orvosprofesszor vizsgálta meg, valamint megvizsgálta a firenzei egyházmegyei bizottság, azonkívül a szentté avatásokkal foglalkozó vatikáni hivatal orvosprofesszor

munkatársai, teológusai, püspökei és bíborosai is. A bizottságok egyértelműen elfogadták, hogy a gyógyulást nem lehet természetes úton megmagyarázni. Ezért XVI. Benedek pápa 2007. június elsején engedélyt adott a boldoggá avatásra.

A boldoggá avatás

Amikor elindult a római intézet alapításának munkája, Celestina anyja Firenzéből így írt a nővéreknek, akikre a menhely vezetését bízta: „Ne feledjétek, hogy ti vagytok ennek a menhelynek az alapítói..., tudom, nehéz a munkátok... Előre, csak előre, kitartó és hősiességel!”

Egy másik levelében pedig így szólt hozzájuk: „Teljes szívvel szeretitek-e Jézust? És a leánykákat is arra nevelitek-e, hogy szeressék őt? És a keresztyén tanok és a szentségek megismertetésével hogyan álltok? Maradjatok mindig egészségesek, és legyetek szentek, szentek, szentek!”

Így, háromszor, nem félve az ismétléstől, minőségjelzők és határozószók nélkül: *szentek, szentek, szentek!* Egyszerű és tiszta szentség, amely a szeretetre és a szolgálatra épül.

Nehéz lenne elképzelni, hogy Celestina anyja valaha is gondolt, beszélt vagy írt volna a maga vagy leányainak boldoggá avatásáról, oltárra emeléséről. Ez nem az ő stílusa volt, és azt sem szerette volna, ha leányainak stílusává válik. Isten azonban máshogy rendezte a dolgokat. A piarista nővérek közül az első, akit az egyház boldoggá avatott, éppen ő lett, mert háromszorosan is szent volt. Olimpia nővér teljes gyógyulását az egyház elfogadta csodaként. Március 18-ra jelölték ki Celestina anyja liturgikus emléknapját, amelyet majd minden évben megünnepelnek, a boldoggá avatás időpontját pedig 2008. március 30-ára tűzték ki.

Az ünnep liturgikus megülésére a csodálatos szépségű firenzei dómban került sor, José Saraiva Martins bíboros, a Szenttéavatási Ügyek Kongregációja prefektusának vezetésével. Ő olvasta fel a szentatya, XVI. Benedek pápa levelét:

Mi,

Firenze bíborosa, Ennio Antonelli testvérünk, sok más püspöktestvérünk és számos hívő óhaját figyelembe véve,

és a Szenttéavatási Ügyek Kongregációjának véleményét kikérve, kinyilvánítjuk,

hogy az Isten anyjáról nevezett Celestina nővér (Marianna Donati), Isten tiszteletreméltó szolgálója, szűz és szerzetesnő,

a Kalazanci Szent József Szegény Leányai Szerzetesintézmény alapítója, aki egész életében mély eucharisztikus hitről tett tanúbizonyságot,

Krisztus szenvedéséről elmélkedett,

és Kalazanci Szent József lelkeségét követve

a neveléssel végzett evangelizálás karizmáját hagyta ránk örökiül, máától kezdve és mindörökre boldognak tekintendő.

Ünnepét meg lehet ülni,

a jogban engedélyezett helyeken és szabályok szerint,

minden év március hónap 18. napján,

mert ezen a napon jutott a mennybe.

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

XVI. Benedek pápa

XVI. Benedek pápa

Az apostoli levél felolvasása alatt mély csönd volt, utána pedig vastaps tört ki a templomban. Az eseményen a bíboros prefektus mellett Ennio Antonelli firenzei bíboros érsek, Schönberger Jenő szatmári püspök, a piarista rend generálisa és számos pap is jelen volt.

A hívők között ott voltak a nagy kalazanciusi család képviselői, azoké a szerzetesrendeké, amelyeket Kalazanci Szent József szellemében alapítottak Olaszországban, Spanyolországban vagy Ausztriában. És persze sok-sok kisgyermek, a piarista nővérek jelenlegi védencei, és ki tudja még hányan azok közül, akik valaha, gyermekkorukban a piarista nővérek szeretetén át Boldog Celestina Donati nővér jóságát élvezték.

A szentté avatás felé

Celestina anyja 1935-től Isten szolgálója, 1998-tól tiszteletreméltó, 2008-tól pedig boldog. És most? Hogyan tovább? Mikor lesz a szentté avatás? Azt kell tennünk, amit írásban hagyott ránk: „Imádkozzatok, reménykedjétek, reménykedjétek mindig Jézus szerető szívére való teljes ráhagyatkozással!”

Imádkozzunk, hogy Olimpia nővér csodáját kövesse másik is. Az mindegy, hogy hamarosan vagy csak később. Isten és az ő szentjeinek ezen dolgai, noha rejtélyesek, mindig jó időben érkeznek. Nem tudjuk, hogy a csodával kitüntetett személy egy szerzetes, egy néger kislány, egy idős férfi, egy szőke kisfiú, vagy egy családanya lesz-e. De biztosan szegény lesz. Celestina anyja jól ismerte a szegényeket. Az is teljesen mindegy, hogy a csoda a kétmillió lakosú Milánóban, vagy Managua külvárosában, egy magányos kis farmon történik. A mennyben a mi térképeinket, legyenek akár két- vagy háromdimenziósak, amelyeken olyan precízen feltüntetjük a városokat, a hegyeket, a tengereket, a folyókat, a főutakat és autópályákat – nos, a mennyben ezeket mind fejből ismerik.

Mindenesetre reménykedéssel tölthet el minket az, hogy a szerencsések, akik már felülről szemlélik földünket, nem a

térképek sokszínű jeleit vizsgálják, hanem a fájdalmas emberi helyzetekre figyelnek: egy éhes fiúcskára, aki kinyújtja a karját, hogy egy darab kenyeret kérjen, egy családra, melynek tagjai azért sírnak, mert szerettük az ágyban haldoklik, testében elburjánzottak a rákos sejtek...

Celestina anya a boldoggá avatásra készült plakáton

Ha nem tudunk személyes imát mondani, hogy ezt a csodát kérjük, itt van az az ima, amelyet a vatikáni hivatal 1960-ban hagyott jóvá. Címe: *Ima a Szentháromsághoz*, és a következőképpen szól:

*Szentháromságos Úristen,
aki az Isten anyjáról nevezett Celestina Donati nővért
nagy adományokkal és égő szeretettel ajándékoztad meg,
alázatosan könyörgünk hozzád,
hogy ha a Kalazanci Szent József Szegény Leányai Intézményének
szeretett alapítóját a szentté avatás dicsőségben kívánod részesíteni,
hallgass meg könyörgéseinket,
és jószágodban add meg nekünk azt a különös kegyelmet,
amelyet kérünk tőled. Ámen.*

A többes szám helyett használhatunk egyes számot is. És reménykedjünk anélkül, hogy lelkesedésünk csökkenne, mint ahogyan azt a piarista nővérek teszik, akik a mai napig is a szentély előtt térdelve teljesen Jézus szívére hagyatkoznak, és egymást váltva könyörögnek a csodáért.

A mi csodánk is bekövetkezik majd. Érdemes azonban emlékeztetni rá Celestina anyát, hogy el ne felejtse. Hiszen szeretnénk majd részt venni a szentté avatásán, ezúttal Rómában, és az őáltal oly hően szeretett Szent Péter téren...

Elhagyott gyerekek Romániában

10. A piarista nővérek hivatása

Celestina anya nővértársainak írt könyvéből

Mint ahogyan nevük is mutatja, a piarista nővérek szent feladata és kötelessége, hogy az engedelmesség jegyében ingyen tanítsák a szegény családból származó gyermekeket. E szent és magasztos küldetés értékét és kiválóságát bizonyítja az a különleges szeretet, amellyel Üdvözítőnk, Jézus Krisztus tüntette ki a gyermekeket: Engedjétek, hogy a gyermekek hozzám jöjjenek. Ha nem váltok ti is olyanná, mint a gyermekek, nem léphettek be a mennyek országába. Az, aki gondjaiba vesz egyet e gyermekek közül, rólam gondoskodik (vö. Mt 18,5; 19,14; Mk 10,14; Lk 18,16).

Ez a szentül és állhatatosan végzett mennyei küldetés tehát annak a szeretetnek a kifejezése és bizonyítéka, amelyet a piarista nővér, Jézus Krisztus igaz menyasszonya őiránta érez. A tanítónők igyekezzenek a gyermekekkel megérinteni (nagyon megfélelmezett erről a világot), hogy Isten és az iránta érzett szeretet mindennél fontosabb. Ezért küldetésükkel összeférhetetlen, hogy a piarista nővéreket untassa vagy zavarja a gyermekekkel való együttlét.

Bár a Kalazanci Szent József Szegény Leányai kongregációnak elsődleges célja, hogy a kisgyermeket jámborságra és jó erkölcsre tanítsa, mulasztást követ el az a tanítónő, aki nem tesz meg mindent annak érdekében, hogy a gyermekek a munkában és a tanulásban is előrehaladjanak. A társadalmi jólét érdekében a leányok nevelése manapság talán sürgetőbb, mint a fiúké. És valóban, a család az édesanyján alapszik és ezért hű képmása az ő jó tulajdonságainak és hibáinak egyaránt. Ha a nő szent és méltóságteljes nevelésben és képzésben részesül, az evangélium igazi mécsesévé válik, mely a hit fényét árasztja szét a családi fészekben, és megvilágítja mindazokat, akik benne élnek. Így tehát a társadalom és az egyház számára alapvető fontosságú az a fennkölt küldetés, amelyet különleges módon a Kalazanci Szent József Szegény Leányai kaptak feladatul. De tudjuk, hogy egy forrás nem adhat több vizet annál, mint ami rendelkezésére

áll; ezért a nővérek gondolják meg, hogy milyen komoly kötelességük az, hogy képezzék magukat, hogy elmélyítsék azokat a vallási és világi ismereteket, amelyek küldetésük teljesítéséhez szükségesek.

Kalazanci Szent József Szegény Leányai a legnagyobb gonddal neveljék a rájuk bízott gyermekeket, és mennyei anyai szeretettel és rendíthetetlen türelemmel bánjanak velük, úgy, hogy ez lelkük belsejében is, Isten szemében is a hősiességig érjen, szent karizmájuk eredményeképpen. Szavaikban, mozdulataikban és magatartásukban kedvesek és tapintatosak legyenek mindenkivel mindig. Mindig és mindig! Ha így tesznek, akkor még a legcsökönyösebb gyermekek is szükség-szerűen magukba szívják azt a keresztény kedvességet, amely gyengéden a jó útra téríti még a legdurvább teremtményeket is, és megízlelteti velük a vallás és a jámborság igaz ízét.

A piarista nővérek mutassanak példát a gyermekeknek minden pillanatban és minden alkalommal, tudatában annak, hogy még a legapróbb hiba sem kerül el az ártatlan gyermek tisztánlátó tekintetét. Tegyenek meg mindent, hogy e fiatal szívek számára az erényesség könnyen elérhető és vonzó legyen; szoktassák a gyermekeket arra, hogy odaadással végezzék a nap mint nap rájuk váró feladatokat, hogy nagyon figyeljenek arra, amit csinálnak, és hogy mindezt derűsen, az Úr tekintetétől kísérve végezzék.

Szent Pál apostolhoz méltóan, a nővérek heves vágygal törekedjenek arra, hogy a lelkeket Istenhez vezessék, különös tekintettel a szegény családból származó, drága kisgyermekekre. Gondoljanak mindig a nagy Kalazanci Szent József fáradhatatlan és hatékony apostoli munkájára, igyekezzenek, lehetőségeik határán belül, követni őt a megkezdett úton, és hő imájukkal kérik őt, hogy áldja meg őket szellemével, hogy legyen ő mindenkinek vezetője és mestere, nővéreké és gyermekeké egyaránt, és hogy vezesse őket az életszentség legmagasabb fokára.

(Manuale Calasanziano, Prato, 1914, 108–110.)

A piarista nővérek mai hitvallása

*Mi, piarista nővérek,
akik Kalazanci Szent Józsefet égi pártfogónkként tiszteljük,
és akiket az Úristen arra hívott,
hogy kövessük a szegény, tiszta és engedelmes Krisztust,
a Szentlélekre figyelve, aki a kicsinyek segélykérő szavával kiált,
örömmel újítjuk meg igenünket Isten szeretetteroének teljesítésére.*

Mint Istennek szentelt nővérek:

- *a kalazanciusi családban Boldog Celestina Donati anya karizmáját hűségesen időszerűvé tesszük;*
- *teljes erőnkkel és nagy nyitottsággal éljük az egyházas, szerzetesi és missziós lelkületet;*
- *tanúságot teszünk Jézus Krisztusról, aki befogadja, magához öleli és megáldja a gyermekeket,*
- *szilárdan hisszük a ránk bízottak emberi és lelki fejlődését.*

*Múltunk gazdag örökségét megőrizve
azzal a reménnyel élünk a jelenben, hogy egy szebb jövőt építünk.*

Ezért törekszünk lelkiségünket teljes egészében megélni:

- *ráhagyatkozunk az isteni Gondviselésre;*
- *eucharisztikus lelkülettel ajánljuk fel magunkat;*
- *követjük Szűz Máriát, mint édesanyát és nevelőt;*
- *egyszerűségben, szeretetben és alázatosságban élünk;*
- *közösséget vállalunk a szegényekkel;*
- *nyitottak vagyunk a kultúrák evangelizálására és az ingyenességre;*
- *világi munkatársainkkal megosztjuk karizmánkat, múltunkat és munkánkat.*

*Így valljuk meg ezt a hitet,
és az igazságosságon és békén alapuló jövőbe vetett reményünket,
amelyet Szűz Máriára és a felnövekvő fiatal piarista nővérek
nemzedékére bízunk.*

A NAGYKÁROLYBAN ÉLŐ NŐVÉREK POSTACÍME

Piarista Nővérek

RO-445100 Carei

Str. Decembrie 1918 nr. 54

Románia

E-MAIL

Kürti-Bokor Judit nővér

knjutka@hotmail.com

HÍREK A NŐVÉREK ÉLETÉRŐL

Szatmári Római Katolikus Egyházmegye honlapja

<http://www.szatmariegyhazmegye.ro>

Kiadja: Piarista Rend Magyar Tartománya

1052 Budapest, Piarista köz 1.

Levélcím: 1364 Budapest 4, Pf. 220

Honlap: www.piarista.hu

Felelős kiadó: Tózsér Endre SP

Nyomás: *mondAt Kft.*

2600 Vác, Nádas utca 6.

Felelős vezető: Nagy László ügyvezető igazgató

ISBN 978-963-88543-6-0

ISSN 1585-2210

Amióta meghallottad szíved mélyén az Úr hívó szavát,
teljesen neki szentelted magad.
Eljegyezted magad vele, hogy örökké az övé légy.
Életed minden napján elfogadtad az imádság ajándékát,
amely Jézus valódi képmásává formált mindazok számára,
akik ismerhettek téged ezen a földön,
de legfőképp az elhagyott gyermekek számára,
akiket anyjai szívvel szeretnél.

Örömmel és bizalommal kérjük közbenjárásodat,
hogy jobban megismerjük Jézust.

Imádkozz piarista nővértársaidért,
hogy egyre jobban kövessék szent életed példáját,
hűségesen kövessék Krisztust, testőeri közösségben egymással.

Imádkozz a gyerekekért, a kislányokért és kislányokért,
akiket annyira szeretnél,
s akik annyira szomjaznak a szeretetet, a betevő falatot
és a lelki táplálékot,
hogy bennünk olyan segítőkészségre és áldozatos szeretetre leljenek,
amilyennel te vetted körül őket.

Imádkozz a Kalazanciusi Családhoz tartozó szerzetesekért
és szerzetesnőkért,
hogy egyre mélyebben elsajátítsák szent atyánk,
Kalazanci Szent József karizmáját és lelkiségét.

Imádkozz a világi nevelőkért, hogy a tanító Jézusnak
és a számtalan szentéletű nevelőnek a küldetését folytassák itt a földön.

Hadd részesedjünk
a mennyei Atya gondviselésébe vetett bizalmadban,
abban, ahogyan Krisztust szemlélted az Eucharishtiában,
a Szentlélek adományainak befogadására nyitott készségedben,
az Isten anyja, a boldogságos Szűz Mária iránti gyermeki tiszteletedben,
a gyerekek és családjaik iránti áldozatos szeretetedben,
és az evangéliumi erények gyakorlásában tanúsított buzgóságodban.

Ma és mindenkor imádkozz értünk, Boldog Celestina anya!

(Josep A. Miró piarista)